

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

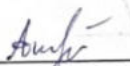
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЄКТ)

**на тему: “БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ”**

Здобувача вищої освіти II рівня, II курсу, ФМДз-23-1 групи,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»

(підпис)

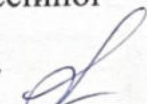
Кобель Аліни Михайлівни

Науковий керівник

(підпис)

Діденко Людмила Вікторівна, к.е.н., доцент

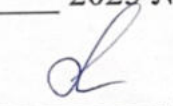
Керівник освітньо-професійної
програми

(підпис)

Чуницька Ірина Іванівна, д.е.н., професор

Допущено до захисту за рішенням кафедри фінансових ринків та технологій
протокол від «16» 01 2025 № 11

Завідувач кафедри

(підпис)

Береславська Олена Іванівна, д.е.н., професор

Ірпінь – 2025

Реєстрація №

5

11.02.2025р.

(дата)

(підпис відповідальної особи)

Результати перевірки

до захисту, на доопрацювання

03.02.2025р.

(дата)

(підпис)

Результат захисту

93 (відмінно)

(оцінка)

11.02.2025р.

(дата)

(підпис)

Голова комісії:

(підпис)

Гришавська О.І.

(ініціали, прізвище)

Члени комісії:

(підпис)

Чумицька І.І.

(ініціали, прізвище)

(підпис)

Омишко С.В.

(ініціали, прізвище)

(підпис)

Пернаріський О.В.

(ініціали, прізвище)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії, членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				11.02.2025р.
1. Доповідь	від 0 до 10	9		Григорукі В.
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		Григорукі В.
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	24		Григорукі В.
4. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10	9		Григорукі В.
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	47		Григорукі В.
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	93		Григорукі В.

Оцінювання кваліфікаційної роботи науковим керівником - 46 балів.

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
93	A	5 (відмінно)	11.02.2025р.	Григорукі В.

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	3 (задовільно)
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

Факультет фінансів та цифрових технологій

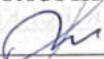
Кафедра фінансових ринків та технологій

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Управління фінансовою та страховою діяльністю»

Затверджую

Завідувач кафедри фінансових ринків
та технологій

Олена БЕРЕСЛАВСЬКА

« 12 » грудня 2023

**Завдання на кваліфікаційну роботу (проект)
здобувачу вищої освіти**

Кобель Аліні Михайлівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи (проекту)

“БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ”

Затверджена наказом ректора від 26.12.2023 р. № 1732

2. Строк здачі закінченої роботи 30.10.2024 р.

3. Мета роботи полягає у розкритті теоретико-методичних аспектів та аналіз стану банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України, а також розробити перспективи розвитку банківського кредитування

Об'єкт дослідження є банківське кредитування як процес та явище, що впливає на розвиток економіки України

Предмет дослідження: механізми, інструменти та особливості банківського кредитування в сучасних умовах економічного розвитку України, включаючи їх вплив на фінансову стабільність та економічне зростання

Орієнтована база дослідження виступає Національний банк України

4. Вихідні дані до роботи: Законодавча та нормативно-правова база України, наукові статті та публікації, підручники та навчальні посібники, офіційні статистичні та аналітичні дані, інформація з відкритих джерел

5. Перелік графічного матеріалу: Таблиці – 6 шт., Рисунки – 10 шт.

6. Зміст випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

1.1. Сутність банківського кредитування та обґрунтування його важливості для розвитку економіки

1.2. Методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

2.1. Аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні

2.2. Оцінка сучасного стану банківського кредитування в умовах розвитку економіки України

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

ВИСНОВКИ

7. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	2	3	4
1	Підготовка 100 % кваліфікаційної роботи та подання її на перевірку науковому керівнику	30.10.2024 р.	30.10.2024 р.
2	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника та подання її на повторну перевірку керівнику	15.11.2024 р.	15.11.2024 р.
3	Попередній захист кваліфікаційної роботи	16-30.12.2024 р.	16-30.12.2024 р.
4	Отримання відгуку наукового керівника кваліфікаційної роботи	11-16.12.2024 р.	11-16.12.2024 р.
5	Рецензування кваліфікаційної роботи	02-10.01.2025 р.	02-10.01.2025 р.
6	Надання кваліфікаційної роботи для перевірки на плагіат	18.11.2024 р.- 12.12.2024 р.	18.11.2024 р.- 12.12.2024 р.
7	ЗАХИСТ	11. 02.2025 р.	11. 02.2025 р.

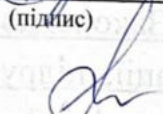
8. Дата видачі завдання 15.12.2023 р.

9. Науковий керівник кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис)

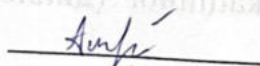
Діденко Л. В.

10. Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Чуницька І. І.

11. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти

(підпис)

Кобель А. М.

Відгук керівника на випускню кваліфікаційну роботу
«Банківське кредитування в сучасних умовах розвитку економіки
України»
Кобель Аліни Михайлівни

Банківське кредитування відіграє ключову роль у сучасному економічному розвитку України, забезпечуючи фінансову підтримку бізнесу, інфраструктурним проектам та інноваційним ініціативам. У період постійних економічних змін, викликаних воєнними діями, інфляцією та міжнародними викликами, доступ до банківського кредитування стає критичним інструментом для стабілізації та стимулювання зростання економіки. Ефективне використання кредитних ресурсів сприяє відновленню підприємств, розвитку малого та середнього бізнесу, створенню робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Разом із цим виникає необхідність реформування кредитної політики банків з метою забезпечення більшої доступності, прозорості та стабільності у фінансовому секторі, що є важливим фактором для стійкого економічного розвитку країни. То ж актуальність теми даної кваліфікаційної роботи не викликає жодних сумнівів.

Слід зазначити, що робота має логічну структуру та складається з трьох розділів. Перший розділ присвячено дослідженню теоретико-методичних аспектів розвитку банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки. У другому розділі автором проведено аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні та оцінено роль банківського кредитування у ній. Третій розділ роботи присвячений визначенню перспектив розвитку банківського кредитування та посилення його впливу на економіку України.

Поставленої мети автор досягнув завдяки використанню ряду наукових методів, серед яких: загальнонаукові методи, аналіз, синтез, порівняння та статистичний аналіз, що дозволили всебічно охарактеризувати сучасний стан банківського кредитування та його вплив на економічне зростання України.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативно-правові акти, статистичні дані, наукові публікації і монографічні видання вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені проблемам банківського кредитування в Україні. За підсумками проведеного дослідження автором зроблені висновки, що мають певне практичне значення.

В цілому кваліфікаційна робота виконана автором самостійно, на належному рівні та згідно встановлених нормативних вимог, тому рекомендується до захисту з оцінкою «відмінно».

Керівник випускної
кваліфікаційної роботи

(підпис)

к.е.н., доцент Діденко Л.В.

Висновок кафедри про випускню кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти Кобель А. М. після попереднього захисту розглянута на засіданні кафедри (протокол № 10 від « 10 » листопада 2024) та допущена до захисту на екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри

(підпис)

Береславська О.І.
(прізвище, ініціали)

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу

здобувача вищої освіти Державного податкового університету

КОБЕЛЬ АЛІНИ МИХАЙЛІВНИ

(прізвище, ім'я, по батькові)

**БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

(назва теми)

Кваліфікаційна робота Кобель Аліни Михайлівни на тему «Банківське кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України» присвячена дослідженню банківського кредитування, що є важливим інструментом забезпечення економічного розвитку України, особливо в умовах динамічних змін економічної ситуації та впливу зовнішніх викликів, таких як війна в Україні. Автор акцентує увагу на ролі банківського сектору у відновленні економіки, розвитку підприємництва та забезпеченні фінансової стабільності, що підтверджує актуальність обраної теми.

Наукова новизна кваліфікаційної роботи проявляється в пропозиціях автора щодо нових підходів до аналізу впливу банківського кредитування на економічний розвиток, а також пропозицій щодо практичних рекомендацій для вдосконалення кредитної політики банків в умовах сучасних викликів. Особливу увагу в роботі приділено адаптації банківської системи до потреб економіки воєнного часу, що є цінним внеском у наукові дослідження цієї тематики.

У випускній кваліфікаційній роботі проведено ґрунтовний аналіз сучасного стану банківського кредитування в Україні. Також робота містить детальний огляд макроекономічних показників, впливу облікової ставки НБУ, обсягів кредитування реального сектору економіки. У дослідженні використано значний масив актуальної статистики, що дозволяє об'єктивно оцінити тенденції у сфері кредитування. Текстова частина кваліфікаційної роботи структурована, логічна та послідовно подана. Автор застосував широкий спектр таблиць, графіків та діаграм, які наочно демонструють результати аналізу. Матеріали

якісно оформлені, що полегшує сприйняття даних та сприяє більш глибокому розумінню досліджуваної проблематики.

Висновки роботи, які впливають із проведеного аналізу, сформовані переконливо та мають високий ступінь обґрунтованості. Автор пропонує перспективні напрямки розвитку банківського кредитування та їхній вплив на економіку країни. Пропозиції є релевантними, реалістичними та можуть бути використані в практичній діяльності банківської системи України.

Недоліків у випускній кваліфікаційній роботі не виявлено.

В цілому, кваліфікаційна робота Кобель А.М. на тему «Банківське кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України» є науково обґрунтованим та практично значущим дослідженням. Автор демонструє високий рівень знань, здатність проводити аналітичні дослідження та формулювати реалістичні рекомендації. Дослідження відповідає вимогам, що ставляться до кваліфікаційних робіт та заслуговує на оцінку 5 «відмінно».

Рецензент:

Керуюча відділенням № 1 ПУМБ в м. Ірпінь

Хребтієвська В.В.
(ім'я, прізвище)

« 10 » січня 2025 р.

АНОТАЦІЯ

“БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ”

(назва випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи)

Мета роботи полягає у розкритті теоретико-методичних аспектів та аналізі стану банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України.

Завданнями роботи є: визначити сутність банківського кредитування та обґрунтування його важливості для розвитку економіки; розкрити методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні; проаналізувати динаміку діяльності банківського сектору в Україні; оцінити сучасний стан банківського кредитування в умовах розвитку економіки України; запропонувати перспективи розвитку банківського кредитування та його вплив на економіку України.

Предметом дослідження є механізми, інструменти та особливості банківського кредитування в сучасних умовах економічного розвитку України та їх вплив на фінансову стабільність та економічне зростання.

Об'єктом дослідження є банківське кредитування як процес та явище, що впливає на розвиток економіки України.

Базою дослідження виступає Національний банк України.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки: банківське кредитування є ключовим механізмом фінансової системи, що сприяє перерозподілу капіталу, підтримці ліквідності, інвестиційної активності та розвитку підприємництва; сучасний стан банківського кредитування має як позитивні аспекти (економічне зростання, підтримка бізнесу), так і негативні (високі процентні ставки, обмежений доступ до кредитів, макроекономічна нестабільність); перспективи розвитку кредитування в Україні включає впровадження цифрових технологій, розвиток мікrokредитування, підтримку інноваційних проектів та подальше реформування банківської системи.

Одержані результати можуть бути використані у різних секторах економіки, банківськими установами, органами державного управління та підприємствами для оптимізації управління кредитними ресурсами та зниження ризиків, що виникають у процесі кредитування.

Кваліфікаційна робота містить 53 сторінки, 6 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел 42 найменування, 1 додаток.

Ключові слова: банківське кредитування, економічний розвиток, фінансова система, перерозподіл капіталу, ліквідність, інвестиційна активність

Рік виконання кваліфікаційної роботи 2024

Рік захисту роботи 2025.

ANNOTATION

“BANK LENDING IN THE MODERN CONDITIONS OF UKRAINE’S ECONOMIC DEVELOPMENT”

(title of the final qualification (diploma) work)

The purpose of this work is to uncover the theoretical and methodological aspects and analyze the state of bank lending in the modern conditions of Ukraine’s economic development.

The tasks of the work include: defining the essence of bank lending and substantiating its importance for economic development; revealing the methodological principles of bank lending in Ukraine; analyzing the dynamics of the banking sector in Ukraine; assessing the current state of bank lending in the conditions of Ukraine’s economic development; proposing prospects for the development of bank lending and its impact on Ukraine’s economy.

The subject of the study is the mechanisms, tools, and features of bank lending in the modern conditions of Ukraine’s economic development and their impact on financial stability and economic growth.

The object of the study is bank lending as a process and phenomenon influencing the development of Ukraine’s economy.

The National Bank of Ukraine serves as the research base.

The following conclusions have been formulated based on the research results: bank lending is a key mechanism of the financial system, facilitating the redistribution of capital, maintaining liquidity, promoting investment activity, and fostering entrepreneurship; the current state of bank lending has both positive aspects (economic growth, business support) and negative aspects (high interest rates, limited access to credit, macroeconomic instability); prospects for the development of lending in Ukraine include the introduction of digital technologies, the development of microcredit, support for innovative projects, and further reform of the banking system.

The obtained results can be applied in various economic sectors, by banking institutions, government bodies, and enterprises to optimize credit resource management and mitigate risks arising in the lending process.

The qualification work consists of 53 pages, 6 tables, 10 figures, a reference list of 42 sources, and 1 appendix.

Keywords: bank lending, economic development, financial system, capital redistribution, liquidity, investment activity.

Year of work completion: 2024

Year of defense: 2025.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	6
1.1. Сутність банківського кредитування та обґрунтування його важливості для розвитку економіки.....	6
1.2. Методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні	11
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	17
2.1. Аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні	17
2.2. Оцінка сучасного стану банківського кредитування в умовах розвитку економіки України.....	26
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	38
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ.....	52

ВСТУП

Актуальність дослідження. Банківське кредитування відіграє ключову роль у сучасному економічному розвитку України, забезпечуючи фінансову підтримку бізнесу, інфраструктурним проектам та інноваційним ініціативам. У період постійних економічних змін, викликаних воєнними діями, інфляцією та міжнародними викликами, доступ до банківського кредитування стає критичним інструментом для стабілізації та стимулювання зростання економіки. Ефективне використання кредитних ресурсів сприяє відновленню підприємств, розвитку малого та середнього бізнесу, створенню робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Разом із цим виникає необхідність реформування кредитної політики банків з метою забезпечення більшої доступності, прозорості та стабільності у фінансовому секторі, що є важливим фактором для стійкого економічного розвитку країни.

Стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі. Проблема банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України активно досліджується в літературі. У працях українських науковців, таких як Аврамчук Л.А., Антипенко Н.В., Владичин У. В., Гладчук О.М., Жежерун Ю.В., Заквацький А.П., Кремень В. М., Кугляр А. А., Мікуляк К. А., Пироженко Ю.В. та інші розглядають аспекти кредитної політики банків, її вплив на фінансування бізнесу та економічне зростання. Особливу увагу приділено трансформації банківських послуг під впливом цифровізації та розвитку фінансових технологій. У вітчизняних дослідженнях акцентовано на викликах, пов'язаних із воєнними діями, високими ризиками кредитування та необхідністю створення механізмів державної підтримки кредитних програм для малого та середнього бізнесу.

Мета дослідження полягає у розкритті теоретико-методичних аспектів та аналізі стану банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України.

Відповідно до поставленої мети слід виконати наступні завдання:

- визначити сутність банківського кредитування та обґрунтування його важливості для розвитку економіки;
- розкрити методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні;
- проаналізувати динаміку діяльності банківського сектору в Україні;
- оцінити сучасний стан банківського кредитування в умовах розвитку економіки України;
- запропонувати перспективи розвитку банківського кредитування та його вплив на економіку України.

Об'єктом дослідження є банківське кредитування як процес та явище, що впливає на розвиток економіки України.

Предметом дослідження є механізми, інструменти та особливості банківського кредитування в сучасних умовах економічного розвитку України та їх вплив на фінансову стабільність та економічне зростання.

Методи дослідження банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України включають використання загальнонаукових та спеціальних підходів. Серед загальнонаукових методів застосовано аналіз та синтез для вивчення економічних процесів, пов'язаних із банківським кредитуванням, індукцію та дедукцію для формування висновків на основі отриманих даних. Системний підхід дозволяє змінити взаємозв'язок між банківським кредитуванням та економічними показниками, такими як ВВП, рівень інфляції, зайнятість тощо. Порівняльний аналіз використовується для оцінки особливостей кредитної діяльності банків у різних регіонах або в міжнародному контексті. Статистичні методи забезпечують аналіз тенденцій та прогнозування розвитку банківського кредитування.

Базою дослідження виступає Національний банк України.

Науково-практична значимість одержаних результатів дослідження банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України полягає у визначенні ролі кредитних механізмів у забезпеченні економічного зростання, підтримці підприємництва та фінансуванні інновацій. Розроблені

рекомендації щодо вдосконалення кредитної політики банків сприяють підвищенню доступності фінансових ресурсів для малих та середніх підприємств, що є основою сталого розвитку економіки. Практичні аспекти дослідження, такі як аналіз ефективності банківського кредитування у різних секторах економіки, можуть бути використані банківськими установами, органами державного управління та підприємствами для оптимізації управління кредитними ресурсами та зниження ризиків, що виникають у процесі кредитування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

1.1. Сутність банківського кредитування та обґрунтування його важливості для розвитку економіки

Банківське кредитування є важливим елементом фінансової системи, що відіграє ключову роль у забезпеченні економічного розвитку країни. Воно виступає основним інструментом мобілізації капіталу, що дозволяє підприємствам та фізичним особам отримувати необхідні фінансові ресурси для розвитку виробництва, реалізації інвестиційних проєктів та підтримки стабільності фінансової діяльності. Зокрема, для малого та середнього бізнесу, який часто стикається з обмеженим доступом до власних коштів, банківське кредитування є важливим джерелом фінансування, що забезпечує інноваційний розвиток, розширення виробничих потужностей та підвищення конкурентоспроможності [2].

Сутність банківського кредитування в науковій літературі висвітлюється через трактування різних науковців, які підкреслюють його значення як основного інструменту фінансування економічної діяльності. В таблиці 1.1 подано різні погляди на банківське кредитування, де одні автори акцентують увагу на його ролі в стимулюванні економічного зростання та розвитку підприємств, інші – на важливості забезпечення ліквідності та стабільності фінансової системи. Окремі дослідники розглядають кредитування як механізм перерозподілу фінансових ресурсів в економіці, що забезпечує доступ до капіталу для реалізації інвестиційних проєктів, а також як спосіб управління ризиками як для позичальників, так і для кредиторів. Трактування різних підходів дозволяє краще зрозуміти багатогранність банківського кредитування та його значення для економіки в цілому.

Таблиця 1.1

Сутність поняття «банківське кредитування»

Науковці	Сутність поняття
Аврамчук Л.А., Заквацький А.П	Банківське кредитування – це процес надання банківськими установами фінансових ресурсів у тимчасове користування позичальникам на умовах повернення, платності та строковості для задоволення їх фінансових потреб [1].
Владичин У. В.	Банківське кредитування – це фінансово-економічний механізм, за допомогою якого банки сприяють мобілізації ресурсів для інвестиційних, споживчих та інших цілей, забезпечуючи при цьому баланс між попитом та пропозицією капіталу [8, с. 34].
Жежерун Ю.В.	Банківське кредитування – це форма економічних відносин між банком та позичальником, що забезпечує надання коштів на заздалегідь обумовлених умовах з планування фінансування діяльності або споживання [12, с. 42].
Кремень В. М., Кремень О. І., Гуляєва Л. П.	Банківське кредитування – це фінансовий інструмент, який використовує банки для підтримки платоспроможності клієнтів та стимулювання економічної активності через забезпечення доступу до фінансових ресурсів [19, с. 176].
Крупка М., Ванькович Д., Кульчицький М.	Банківське кредитування – це діяльність банківських установ, спрямована на фінансування суб'єктів господарювання та фізичних осіб шляхом надання кредитів для забезпечення реалізації їх фінансових потреб [20].
Кугляр А. А.	Банківське кредитування – це процес перерозподілу грошових коштів в економіці, що забезпечується через надання кредитів, формує умови для інвестування, розвитку бізнесу та підтримки споживання [21].

Джерело: складено на основі літератури [1, 8, 12, 19, 20, 21].

Таким чином, проаналізувавши трактування в науковій літературі, вважаємо, що сутність банківського кредитування полягає у процесі надання банками фінансових ресурсів у тимчасове користування позичальникам з метою задоволення їхніх фінансових потреб за принципами повернення, строковості, платності, цільового використання та забезпеченості. Банківське кредитування виступає ключовим механізмом перерозподілу грошових ресурсів в економіці, сприяючи фінансуванню споживчих, інвестиційних та виробничих потреб суб'єктів господарювання та фізичних осіб. Воно реалізується через різноманітні кредитні продукти та програми, адаптовані до потреб клієнтів, забезпечує стимулювання економічної активності, підтримку підприємництва та формування умов для стабільного економічного зростання.

Види банківського кредитування класифікуються за різними критеріями, що дає змогу врахувати специфіку фінансових потреб позичальників та особливості кредитних операцій (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Класифікація банківського кредитування

Ознака класифікації	Види кредитів	Приклади
За терміном	Короткострокові (до 1 року), середньострокові (1-5 років), довгострокові (понад 5 років)	Овердрафт, торговельне фінансування, іпотека
За забезпеченням	Забезпечені (під заставу майна, гарантії), незабезпечені (бланкові)	Кредит під заставу нерухомості, кредитна картка
За цільовим призначенням	Цільові (на конкретні потреби), нецільові (загального призначення)	Автокредит, кредит на освіту, кредит на оборотні кошти
За способом погашення	Аннуїтетні (рівні платежі), диференційовані (змінні платежі)	Більшість іпотечних кредитів, деякі споживчі кредити
За валютою	Національна валюта, іноземна валюта	Кредит у гривнях, кредит у доларах США
За категорією позичальника	Для фізичних осіб, для юридичних осіб	Споживчий кредит, кредит для бізнесу

Джерело: складено на основі літератури [3, с. 209].

Таким чином, класифікація банківських кредитів дозволяє забезпечити ефективне задоволення фінансових потреб різних категорій позичальників, враховуючи їхні особливості та цілі. Види кредитування, визначені за терміном, забезпеченням, цільовим призначенням, способом погашення, валютою та категорією позичальника, сприяють оптимізації кредитних процесів та підвищенню доступності фінансування для фізичних і юридичних осіб, що є ключовим фактором розвитку економіки.

Функції банківського кредитування відображають його багатогранну роль у забезпеченні економічного розвитку, ефективного перерозподілу ресурсів, стимулюванні інвестицій та підтримці фінансової стабільності. До основних функцій банківського кредитування належать:

– перерозподільча функція банківського кредитування сприяє мобілізації тимчасово вільних фінансових ресурсів населення, підприємств та

держави, спрямовуючи їх у сферу, яка потребує інвестування або поточного фінансування;

- стимулююча функція забезпечуючи доступ до фінансових ресурсів, банківський кредит стимулює розвиток підприємств, сприяє впровадженню інновацій, підвищує продуктивність праці та збільшує обсяг виробництва;

- контрольна функція полягають в тому, що банки проводять моніторинг цільового використання кредитів, аналізують фінансовий стан позичальників та оцінюють ефективність інвестицій, що знижує ризики та підвищує фінансову дисципліну;

- регулююча функція банківського кредитування впливає на грошовий обіг, сприяючи підтриманню економічної стабільності, контролю рівня інфляції та управлінню грошово-кредитною політикою;

- інвестиційна функція банківського кредитування виступає джерелом фінансування довгострокових проектів, зокрема в інфраструктурі, промисловості та інших стратегічних галузях економіки;

- соціальна функція завдяки кредитуванню населення отримує доступ до житлових, освітніх чи медичних послуг, забезпечує рівень споживання та добробуту громадян;

- забезпечення ліквідності банківське кредитування підтримує стабільність підприємств, надаючи їм оборотні витрати для забезпечення безперебійної діяльності, особливо в умовах економічної турбулентності [5, с. 67].

Таким чином функції відображають велику роль банківського кредитування в економіці, що сприяє розвитку підприємницької діяльності, покращенню добробуту населення та забезпеченню макроекономічної стабільності.

Принципи банківського кредитування – це фундаментальні положення, які починають основу та правила організації кредитного процесу. Вони забезпечують збалансованість інтересів банків та позичальників, сприяючи стабільності кредитної системи. Основними принципами є:

- цільовий характер кредитування – надання позик на конкретні потреби, чітко визначені договором;
- поверненість – обов’язковість повернення залучених коштів у встановлений рядок.
- платність – стягнення відсотків за користування кредитом;
- забезпеченість – гарантія повернення кредиту за рахунок використання застав, повідомлень або інших механізмів;
- строковість – визначення чітких термінів повернення позиції;
- ефективність використання – орієнтація на фінансування економічно доцільних та рентних проєктів;
- контрольованість – моніторинг виконання банком умов кредитної угоди та цільового використання коштів [7, с. 215].

Дотримання цих принципів гарантує стабільність кредитних операцій та мінімізує ризики для банківських установ.

Банківське кредитування відіграє ключову роль у розвитку економіки, виступаючи потужним інструментом для забезпечення фінансових потреб бізнесу, домогосподарств та держави. Воно стимулює інвестиційну активність, дозволяючи підприємствам отримувати ресурси для розширення виробництва, модернізації технологій та освоєння нових ринків. Завдяки кредитам фізичні особи можуть фінансувати великі покупки, як-от житло чи транспорт, що підвищує споживчий попит і сприяє зростанню економіки [13, с. 19].

Банківське кредитування сприяє ефективному розподілу ресурсів між галузями, підтримуючи розвиток найбільш перспективних секторів. У кризових умовах банки відіграють стабілізуючу роль, забезпечуючи ліквідність підприємств та стимулюючи економічну активність. Таким чином, банківське кредитування є фундаментальною складовою економічного розвитку, забезпечуючи фінансову стійкість та сприяючи зростанню добробуту суспільства.

Отже, банківське кредитування є ключовим механізмом фінансової системи, що забезпечує ефективний перерозподіл капіталу між економічними

суб'єктами. Його сутність полягає у наданні грошових коштів у тимчасове користування на умовах зворотності, платності та строковості, що сприяє підтримці ліквідності, інвестиційної активності та розвитку підприємництва. Важливість банківського кредитування для економіки проявляється у його здатності стимулювати зростання виробництва, підвищувати зайнятість, покращувати добробут населення та створювати передумови для макроекономічної стабільності. Таким чином, банківське кредитування є не лише важливим фінансовим інструментом, але й основою сталого економічного розвитку.

1.2. Методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні

Методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні включають комплекс правил, принципів та процедур, які визначають порядок надання кредитів, оцінку кредитоспроможності позичальників, а також умови забезпечення та погашення кредитів. Вони базуються на національному законодавстві, нормативно-правових актах, що регулюють діяльність фінансових установ, а також на міжнародних стандартах, що сприяють ефективному функціонуванню банківської системи та розвитку економіки країни. Методика банківського кредитування в Україні повинна враховувати специфіку національного ринку, економічну ситуацію, а також забезпечувати збереження стабільності банківської системи і мінімізацію кредитних ризиків [22, с. 119].

Банківське кредитування в Україні є ретельно регульованою сферою, яка має значний вплив на економіку країни. Нормативно-правова база, що регулює цю сферу, покликана забезпечити стабільність банківської системи, захистити інтереси як банків, так і позичальників, а також сприяти розвитку економіки. Основні нормативно-правові акти, що регулюють банківське кредитування в Україні включають:

1) Закон України «Про банки і банківську діяльність» [13] - це основний закон, який визначає правові засади функціонування банківської системи, порядок надання банківських послуг, у тому числі кредитування. Він встановлює вимоги до банків, ліцензування їх діяльності, правила формування резервів, порядок ліквідації банків тощо.

2) Закон України «Про споживче кредитування» [32] регулює відносини, що виникають при наданні споживчих кредитів фізичним особам. Він встановлює особливі вимоги до умов кредитування, інформації, яка надається споживачам, та процедури розгляду спорів.

3) Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [33] регулює банківське кредитування в Україні через встановлення принципів надання фінансових послуг, включаючи кредити, а також механізмів контролю за діяльністю фінансових установ. Закон визначає загальні вимоги до надання фінансових послуг, зокрема до банківських кредитів, щодо прозорості умов, прав споживачів та обов'язків кредиторів.

4) Цивільний кодекс України [39] встановлює основи цивільно-правових відносин між кредитором та позичальником, у тому числі надання кредиту як виду договору позики. ЦКУ регулює права та обов'язки сторінки, умови забезпечення кредиту, порядок погашення заборгованості, а також санкції за порушення умов договору.

5) Постанови Національного банку України як органу, що здійснює нагляд за банківською системою, приймає численні нормативно-правові акти, які деталізують вимоги до банківської діяльності, зокрема кредитування [28].

Таким чином, нормативно-правове регулювання банківського кредитування має важливе значення для захисту інтересів позичальників, оскільки законодавство встановлює стандарти прозорості та чесності у відносинах між банками та позичальниками, забезпечуючи рівність та справедливість у процесі кредитування. Крім того, таке регулювання сприяє стабільності банківської системи, оскільки запобігає можливим фінансовим кризам та банкрутствам банків, підтримуючи їх фінансову надійність. Нарешті,

ефективне регулювання забезпечує розвиток економіки, адже чіткі та прозорі правила дозволяють банкам ефективно фінансувати різні сектори економіки, що стимулює економічне зростання та підтримує інвестиційну активність.

Основні аспекти регулювання банківського кредитування в Україні включають кілька ключових елементів, що забезпечують стабільність та ефективність банківської системи.

- для здійснення банківської діяльності, зокрема надання кредитів, банки повинні отримати ліцензію від Національного банку України, що забезпечує відповідність банківської діяльності державним вимогам та стандартам;

- банки зобов'язані підтримувати мінімальний рівень капіталу, що гарантує їхню фінансову стійкість, що необхідно для того, щоб банки могли відкрити можливості збитків та забезпечити безпечне кредитування без ризику банкрутства [36, с. 221];

- для покриття можливих збитків у разі неповернення кредитів банки повинні формувати резерви, що є важливою складовою фінансової стабільності банку, оскільки резерви можуть їм надалі реагувати на непередбачувані ситуації;

- перед наданням кредиту банк зобов'язаний отримати оцінку фінансового стану позичальника, що дозволяє знизити ризик непогашення кредиту та уникнути проблем з ліквідністю;

- банки повинні надавати позичальникам чітку та повну інформацію про умови кредитування, включаючи процентні ставки, комісії, штрафи тощо, що дозволяє уникнути непорозумінь та гарантує захист прав споживачів;

- законодавство забезпечує додаткові гарантії для фізичних осіб, які підтримують споживчі кредити, такі як право на дострокове погашення кредиту та перегляд умов договору, що забезпечення балансу між інтересами банку та позичальника [38].

Зазначені аспекти регулювання банківського кредитування сприяють стабільності банківської системи та захисту прав як позичальників, так і кредиторів, забезпечуючи належний рівень фінансової безпеки в країні.

Банківське кредитування в Україні здійснюється за допомогою різних методів, які дозволяють банкам надавати фінансування під різні потреби клієнтів (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Методи банківського кредитування

Метод	Опис	Переваги	Недоліки
Кредитування за забезпеченням	Кредит надається під заставу майна (нерухомості, авто, цінних паперів тощо).	Знижує кредитні ризики для банку, дозволяє отримати більшу суму кредиту під нижчу процентну ставку.	Вимагає додаткових витрат на оцінку майна, процедура оформлення може бути більш тривалою.
Бланкове кредитування	Кредит надається без забезпечення, виключно на основі оцінки кредитоспроможності позичальника.	Швидке оформлення, мінімум формальностей.	Вищий рівень кредитних ризиків для банку, як правило, вищі процентні ставки.
Овердрафт	Кредитна лінія, яка дозволяє клієнту тимчасово перевищити залишок на поточному рахунку.	Гнучкий інструмент для фінансування поточних витрат, можливість автоматичного поповнення рахунку.	Високі процентні ставки, обмеження за сумою та терміном.
Факторинг	Банк викуповує у підприємства дебіторську заборгованість, надаючи йому кошти авансом.	Швидке отримання ліквідності, звільнення від управління дебіторською заборгованістю.	Високі витрати на обслуговування, ризик неповернення дебіторської заборгованості.
Лізинг	Банк купує обладнання або транспортні засоби та здає їх в оренду підприємству з правом викупу.	Можливість оновити основні фонди без значних капіталовкладень, податкові пільги.	Вищі загальні витрати порівняно з прямим кредитуванням.
Кредитні лінії	Договір, що надає клієнту право отримувати кредити в межах певного ліміту.	Гнучкість у використанні кредитних коштів та багаторазове використання.	Вищі вимоги до кредитоспроможності позичальника.
Кредитні картки	Платіжний інструмент, який дозволяє здійснювати безготівкові розрахунки та отримувати короткострокові кредити.	Мобільність, зручність використання, можливість відстрочки платежу.	Високі процентні ставки за користування кредитом, ризик перевищення ліміту кредитування.

Джерело: складено на основі літератури [37, с. 48].

У світовій банківській практиці серед найпоширеніших методів кредитування виділяються кредитна лінія, автоматично поновлюваний (револьверний) кредит, контокорент та овердрафт. Кредитна лінія являє собою

письмове зобов'язання банку щодо надання позичальнику кредитних коштів у межах встановленого ліміту протягом визначеного періоду. Вона оформлюється у вигляді угоди між банком і позичальником, що містить умови, терміни і розміри кредиту. Такий підхід гарантує позичальнику доступ до фінансування в обумовлених межах, що дозволяє ефективно керувати поточними потребами в оборотних коштах [42].

Револьверний кредит, або автоматично поновлюваний, є позикою, яку банк надає позичальнику в межах встановленого ліміту, причому клієнт може використовувати ці кошти повністю або частинами. Сума боргу поновлюється автоматично після погашення частини заборгованості. Така форма кредитування особливо зручна для підприємств, які стикаються з періодичними труднощами в управлінні обіговими коштами, необхідними для забезпечення сталого виробничого процесу. Поновлювана кредитна лінія дозволяє підприємствам гнучко управляти своїми фінансовими потребами, покриваючи зростаючі витрати на виробництво [40, с.78] .

Контокорент, як класичний метод кредитування в умовах ринкової економіки, передбачає відкриття єдиного рахунка для клієнта, який використовує його для всіх розрахункових та кредитних операцій. Банк бере на себе виконання поточних вимог та зобов'язань клієнта, відкриваючи йому спеціальний контокорентний рахунок, на якому здійснюються як дебетові виплати, так і отримання кредитів. Сальдо цього рахунка може бути позитивним, що вказує на наявність у клієнта власних коштів, або негативним, що свідчить про використання позикових коштів банку. Таким чином, контокорент є формою взаємного кредитування між банком та клієнтом [25, с. 326].

Овердрафт є популярним видом кредитування, особливо в країнах із розвинутою ринковою економікою, зокрема в Англії. Даний метод дозволяє клієнту здійснювати платежі, навіть якщо його поточний рахунок не має достатнього залишку коштів, при цьому сума заборгованості виникає в межах узгодженого ліміту. Овердрафт застосовується, як правило, для короткострокових кредитів, що дозволяють клієнту покривати поточні витрати,

які тимчасово перевищують наявні кошти на рахунку. Такий вид кредитування є вигідним для банку, адже приносить дохід у вигляді відсотків та комісій, а доступ до овердрафтного кредиту мають лише клієнти з хорошою фінансовою стабільністю, які уклали відповідний договір з банком [27, с. 136].

Отже, методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні базуються на чітких правилах та процедурах, що визначають порядок надання, обслуговування та погашення кредитів. Вони включають вимоги щодо оцінки кредитоспроможності позичальників, дотримання законодавчих норм та стандартів, а також забезпечення прозорості та справедливості умов кредитування. Основою методики є забезпечення фінансової стабільності банківської системи, захист прав споживачів та попередження фінансових ризиків. Правильне застосування засад дозволяє покращити ефективність кредитування, забезпечити розвиток економіки та створити умови для сталого зростання банківського сектору в Україні.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

2.1. Аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні

Аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні є важливим етапом оцінки фінансової стабільності та розвитку національної економіки. Банківський сектор відіграє ключову роль у забезпеченні грошової ліквідності, фінансуванні бізнесу, а також у стимулюванні економічного зростання через кредитування та інвестиції. Оцінка його динаміки дозволяє не лише зрозуміти поточні тенденції в банківському середовищі, але й спрогнозувати майбутні зміни, враховуючи внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на його діяльність.

Банківський сектор України займає ключову позицію в забезпеченні стабільності національної економіки. Він сприяє економічному зростанню, забезпечуючи баланс фінансових потоків, підтримуючи інвестиційну активність та підвищуючи споживчий попит. Банки виступають посередниками між кредиторами та позичальниками, акумулюючи заощадження громадян та підприємств та направляючи ресурси на фінансування різноманітних інвестиційних проектів. Регулювання банківської діяльності в Україні здійснюється відповідно до Закону України «Про банки та банківську діяльність» [31]. Оцінка активів банківської системи є важливою складовою аналізу її поточного стану та прогнозування можливих змін. Такий аналіз дозволяє ідентифікувати сильні й слабкі сторони банківської сфери, а також визначити ключові напрями для подальшого розвитку та вироблення належної регуляторної стратегії.

Діяльність банківського сектору в Україні здійснюється під безпосереднім наглядом та регулюванням Національного банку України як головного регулятора фінансової системи. НБУ визначає основні принципи функціонування банків, забезпечує дотримання нормативів ліквідності,

платоспроможності та капіталізації, контролює кредитні ризики, а також впроваджує монетарну політику, спрямовану на фінансову стабільність. Його діяльність спрямована на створення стійкої та прозорої банківської системи, здатної ефективно підтримувати економіку країни навіть в умовах значних викликів, таких як війна, економічна нестабільність чи кризи [28].

Аналіз динаміки кількості банків банківського сектору в Україні дозволяє оцінити зміни в структурі фінансової системи, виявити тенденції концентрації або роздрібнення ринку, а також зрозуміти вплив економічних та регуляторних факторів на діяльність банків (рис. 2.1).

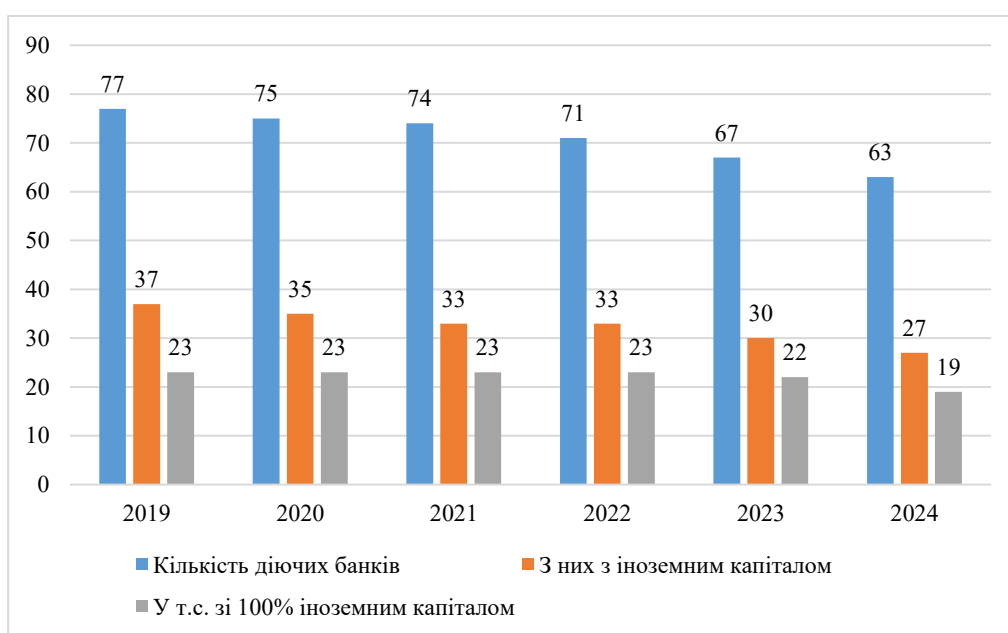

Рис. 2.1. Динаміка кількості банків у банківському сектору в Україні з 2019-2024 рр., од.

Джерело: складено на основі даних Мінфін [18].

Відповідно до рис. 2.1 аналіз кількості банків в Україні за останні кілька років показує тенденцію до поступового скорочення кількості діючих банків. З 2019 по 2024 роки кількість банків зменшилася з 77 до 63, що свідчить про процеси концентрації на банківському ринку та стабілізацію його структури. Однак, частка банків з іноземним капіталом залишається стабільною, з 37 банків у 2019 році до 27 у 2024 році, зокрема кількість банків зі 100% іноземним капіталом практично не змінилася, що вказує на збереження інтересу іноземних

інвесторів до банківського сектору України, навіть у умовах економічної нестабільності.

Аналіз активів та наданих кредитів банками в Україні є важливим аспектом для оцінки стану банківського сектора та його впливу на економіку країни (рис. 2.2). Зростання активів свідчить про розширення фінансових можливостей банків, у той час як зміни в обсягах наданих кредитів можуть вказувати на тенденції в економічному середовищі, попит на кредитні ресурси та політику банків щодо управління ризиками. Розуміння динаміки активів та кредитування допомагає оцінити стабільність банківської системи та її здатність підтримувати економічне зростання через фінансування підприємств та споживачів.

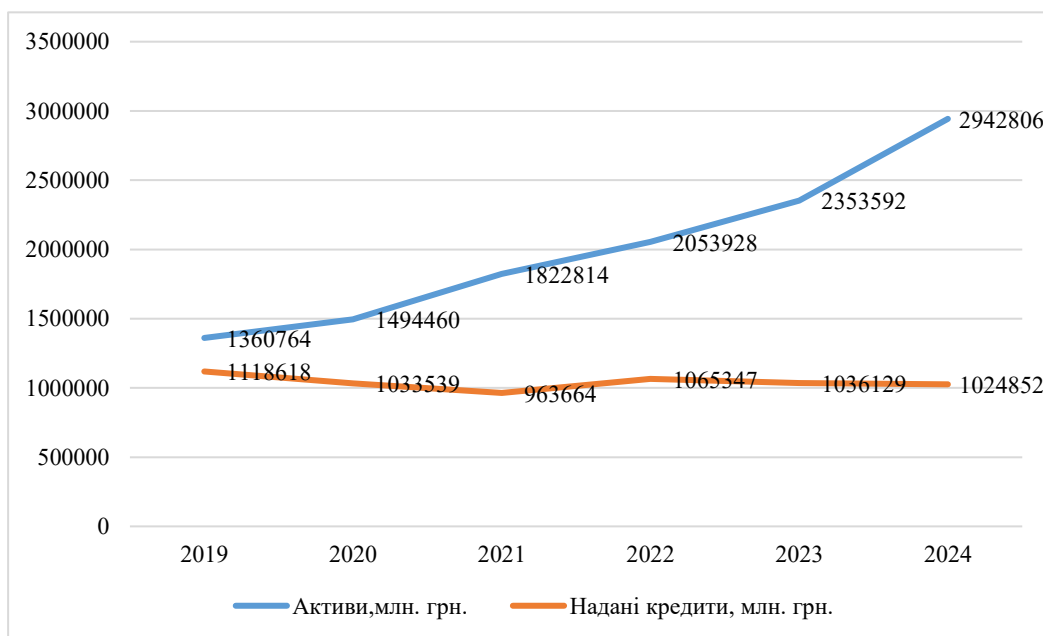

Рис. 2.2. Динаміка активів та наданих кредитів у банківському секторі в Україні з 2019-2024 рр., млн грн.

Джерело: складено на основі даних Мінфін [18].

Відповідно до рис. 2.2 аналіз динаміки активів та наданих кредитів у банківському секторі України з 2019 по 2024 роки вказує на стабільне зростання активів банків, що свідчить про їх зміцнення та покращення фінансового стану. Так, активи зросли з 1 360 764 млн грн у 2019 році до 2 942 806 млн грн у 2024 році, що майже вдвічі перевищує початкові показники. Однак, динаміка наданих кредитів показує інший тренд — хоча й спостерігається зростання наданих кредитів у 2022 році, загалом обсяг кредитування має тенденцію до зниження з

1 118 618 млн грн у 2019 році до 1 024 852 млн грн у 2024 році, що може свідчити про певну стриманість банків у кредитуванні, ймовірно через економічні труднощі, високі ризики та невизначеність на фінансових ринках, а також зміну структури попиту на кредитні ресурси.

Аналіз показників кредитів, наданих юридичним та фізичним особам, є важливим етапом вивчення банківського сектору, оскільки він дозволяє оцінити структуру та динаміку кредитування в Україні (рис. 2.3). Показники відображають рівень довіри до банківської системи з боку різних груп позичальників, а також вплив економічної ситуації на споживчі та бізнесові запити. У ході аналізу розглянемо зміну обсягів наданих кредитів для фізичних осіб, зокрема споживчих кредитів, а також для юридичних осіб, оцінюючи їхній вплив на економічний розвиток та фінансову стабільність країни.

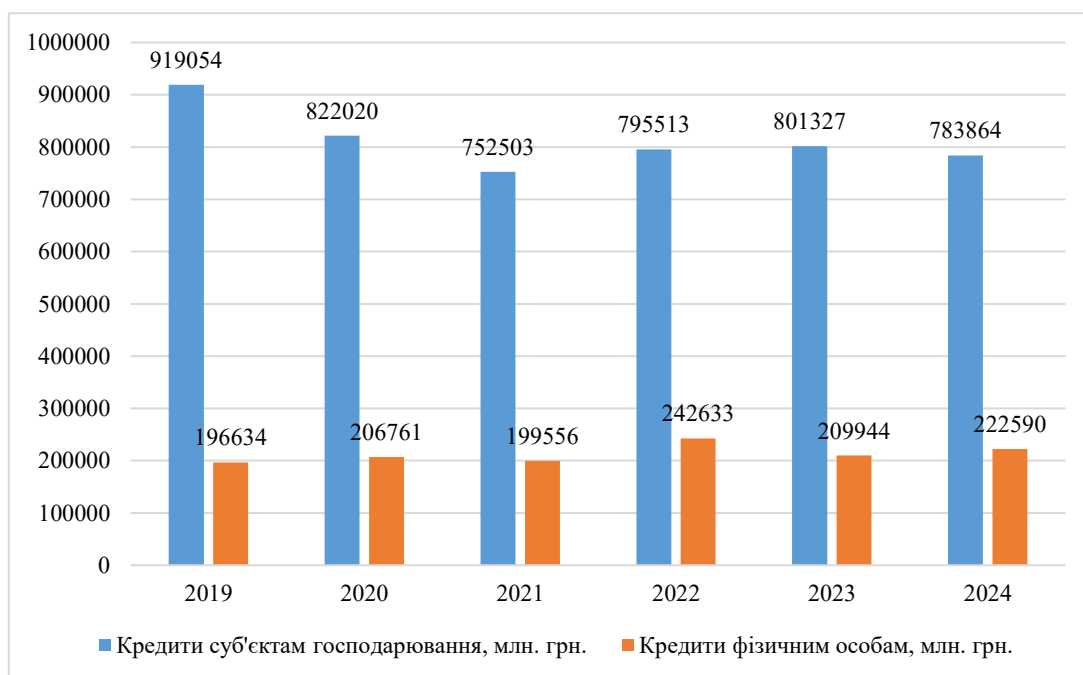

Рис. 2.3. Динаміка кредитів наданих суб'єктам господарювання та фізичним особам в Україні з 2019-2024 рр., млн грн.

Джерело: складено на основі даних Мінфін [18].

Відповідно до рис. 2.3 аналіз динаміки кредитів, наданих суб'єктам господарювання та фізичним особам в Україні з 2019 по 2024 рр., показує певні тенденції та зміни в кредитуванні обох груп позичальників. Кредити суб'єктам господарювання знизилися з 919 054 млн грн у 2019 році до 783 864 млн грн у

2024 році, що свідчить про зменшення попиту на кредити серед бізнесу, можливо, через економічні труднощі та непевність на ринку. У той же час кредити фізичним особам продовжують коливатися, однак у цілому залишаються стабільними, зокрема, зафіксовано зростання з 196 634 млн грн у 2019 році до 222 590 млн грн у 2024 році, що може свідчити про зростання попиту на споживчі кредити, зокрема для споживчих товарів та послуг. Таким чином, хоча кредитування бізнесу зазнало певного спаду, кредитування фізичних осіб залишалося стабільним, що може вказувати на певну підтримку економічної активності серед населення через доступні кредити.

Терміни надання кредитів є ключовим аспектом банківського кредитування, який визначає умови повернення позичених коштів та впливає на ефективність використання фінансових ресурсів (рис. 2.4).

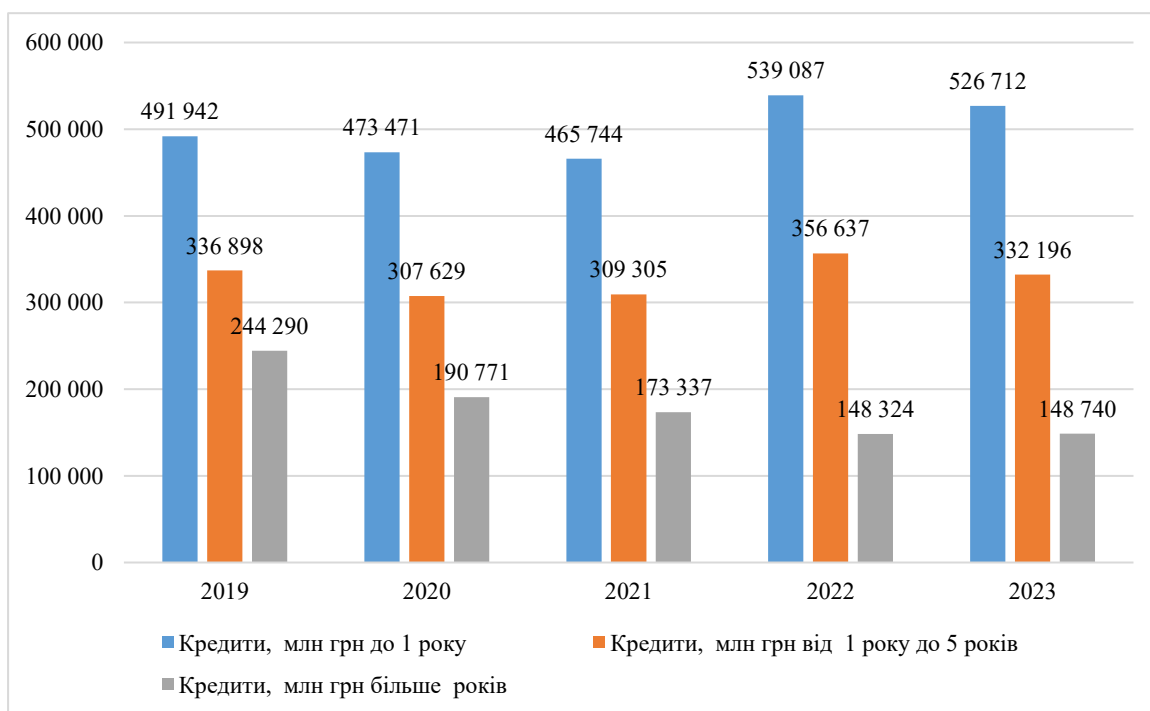

Рис. 2.4. Розподіл банківського кредитування за термінами з 2019-2023 рр., млн. грн.

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Відповідно до рис. 2.4 кредит терміном до 1 року має найбільший обсяг у порівнянні з іншими строками, що вказує на їхню популярність серед позичальників. У 2022 році він найбільший обсяг — 539 087 млн грн, після чого в 2023 році він зменшився до 526 712 млн грн.

Кредит терміном від 1 до 5 років демонструє нестабільність у динаміці. У 2022 році їх обсяг зріс до 356 637 млн грн, проте у 2023 році спад до 332 196 млн грн.

Кредит терміном понад 5 років характеризуються найнижчими показниками серед термінів. Їх обсяг стабільно знижувався з 2019 до 2022 року, досягнувши найменшого значення в 148 324 млн грн. У 2023 році цей показник незначно зріс до 148 740 млн грн.

Загалом, аналіз результатів про домінування короткострокового кредитування в банківському секторі України, що може бути зумовлено нестабільністю економічної ситуації, впливом інфляції та ризиками довгострокових фінансових зобов'язань.

Аналіз кредитів, наданих у розрізі валют, є важливим інструментом для оцінки структурних змін у банківському кредитуванні та фінансовій системі України (рис. 2.5).

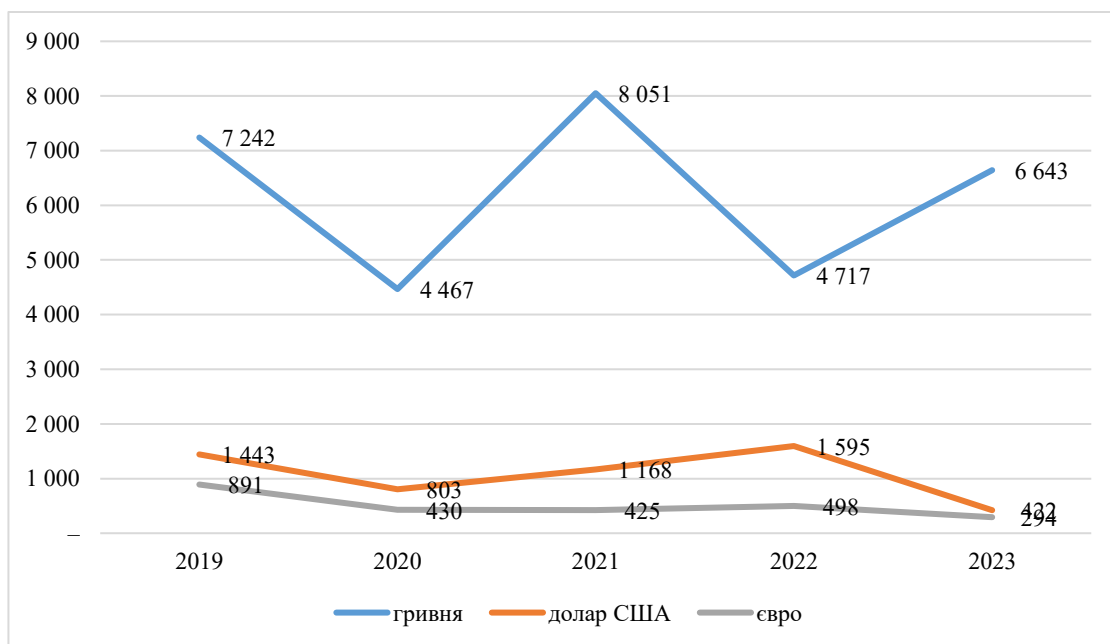

Рис. 2.5. Аналіз кредитів у розрізі валют за 2019-2023 рр., млн. грн.

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Відповідно до рис. 2.5 аналіз кредитів, наданих у розрізі валют за 2019–2023 рр., свідчить про суттєві зміни у структурі валютного кредитування інших фінансових корпорацій в Україні. Найбільший обсяг кредитів традиційно припадає на гривню, однак спостерігаються значні коливання: від максимуму в

8 051 млн грн у 2021 році до мінімуму в 4 467 млн грн у 2020 році. Доларові кредити демонструють нерівномірну динаміку, зі зменшенням обсягів до 422 млн грн у 2023 році. Обсяги кредитів у євро також знижуються, досягнувши 294 млн грн у 2023 році. Загалом така динаміка вказує на зменшення ролі іноземних валют у кредитуванні, що може бути обумовлено стабілізацією валютного ринку, зміною попиту на валютні кредити або зростанням довіри до гривні як кредитного інструменту.

Аналіз динаміки процентних ставок за кредитами в Україні є важливим елементом оцінки ефективності функціонування банківського сектору та його впливу на економічну активність (рис. 2.6). Процентні ставки визначають доступність кредитних ресурсів для підприємств і населення, а їх коливання можуть значно впливати на обсяги позик та рівень інвестиційної активності. В умовах економічної нестабільності, високої інфляції та змін на зовнішніх ринках, процентні ставки в Україні демонструють значні варіації, що вимагає уважного моніторингу та аналізу.

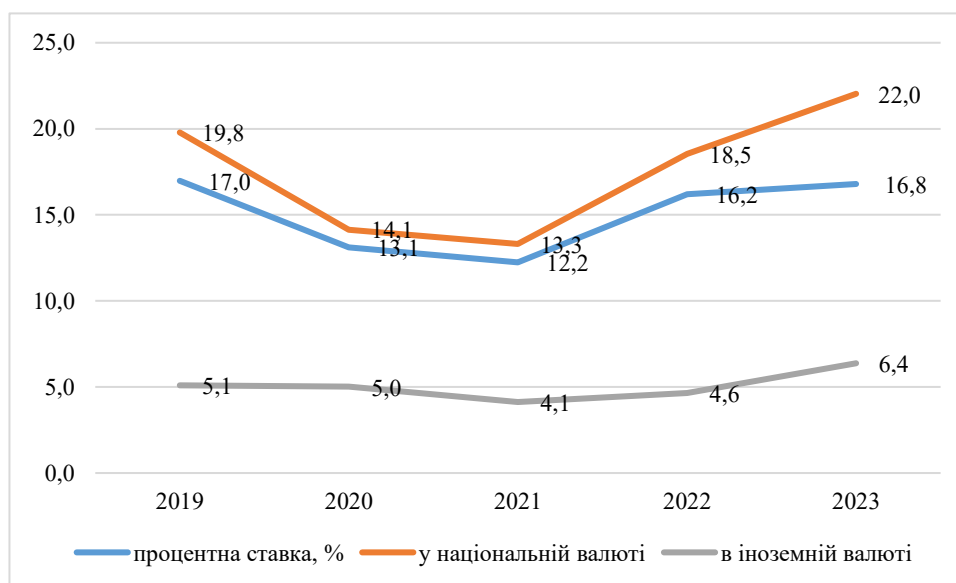

Рис. 2.6. Аналіз процентних ставок за 2019-2023 рр., %

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Відповідно до рис. 2.6 аналіз процентних ставок за 2019-2023 роки свідчать про зміни в кредитній політиці банків України, які були обумовлені різними економічними чинниками. У період з 2019 по 2021 рік спостерігалось поступове зниження процентних ставок як у національній, так і в іноземній валюті, що

свідчить про зменшення інфляційного тиску та покращення економічної ситуації в країні. У 2020 та 2021 роках ставки на кредити в національній валюті знизилися до 13,1% і 12,2% відповідно, що позитивно впливало на доступність кредитних ресурсів для економічних агентів.

Проте, у 2022-2023 роках процентні ставки знову зросли, досягнувши 16,2% у 2022 році та 16,8% у 2023 році на кредити в національній валюті, що пов'язано з економічною нестабільністю, війною та інфляційними ризиками. Процентні ставки в іноземній валюті також показали зростання у 2023 році, досягнувши 6,4%, що відображає підвищення вартості кредитування на тлі нестабільності на валютних ринках. Зміни в процентних ставках свідчать про необхідність адаптації банківського сектору до нових економічних реалій, а також про зростаючі ризики для позичальників через високі ставки.

Рівень непрацюючих кредитів є однією з найважливіших характеристик банківського сектору, оскільки він безпосередньо впливає на фінансову стабільність банківських установ та економічну ситуацію в країні (рис. 2.7).

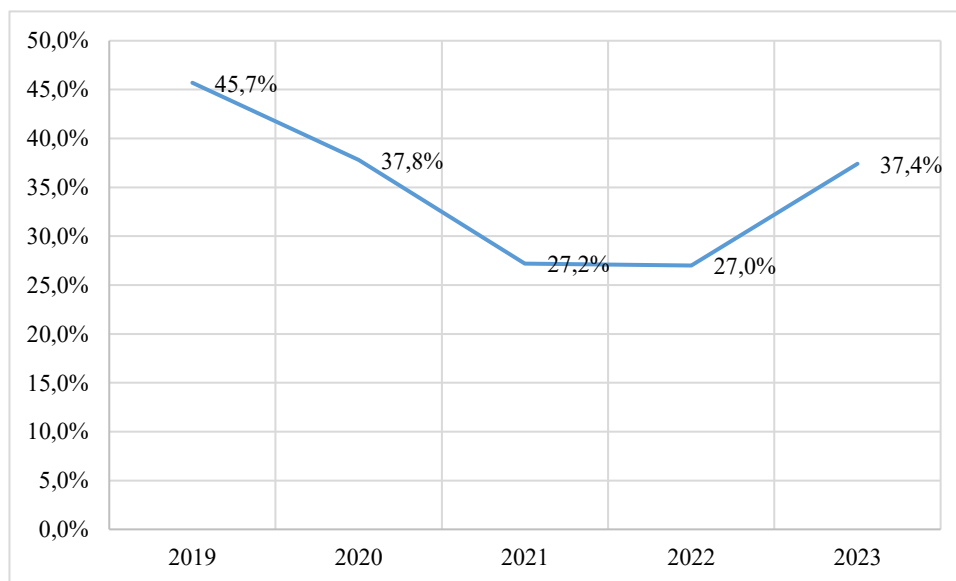

Рис. 2.7. Частка непрацюючих кредитів за 2019-2023 рр., %

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Відповідно до рис. 2.7 аналіз рівня непрацюючих кредитів в Україні показують тенденцію до значного коливання цього показника впродовж останніх років. У 2019 році частка непрацюючих кредитів становила 45,7%, що вказувало на суттєві проблеми з кредитною дисципліною та управлінням ризиками в

банківському секторі. Однак, протягом наступних років спостерігалася позитивна динаміка: у 2020 році рівень знизився до 37,8%, у 2021 році – до 27,2%, а у 2022 році знову знизився до 27,0%. Однак у 2023 році рівень непрацюючих кредитів зріс до 37,4%, що свідчить про нові виклики для банківської системи в умовах економічної нестабільності. Така динаміка підкреслює важливість реалізації ефективної політики управління кредитними ризиками та необхідність постійного моніторингу фінансового стану банківських установ для зниження ризиків непрацюючих кредитів.

Аналіз рентабельності банківського сектору України є важливим аспектом для оцінки фінансової стійкості та ефективності роботи банків у країні. Рентабельність відображає здатність банків генерувати прибуток від своєї діяльності, що є критичним для їхнього довгострокового розвитку та підтримки стабільності фінансової системи (рис. 2.8).

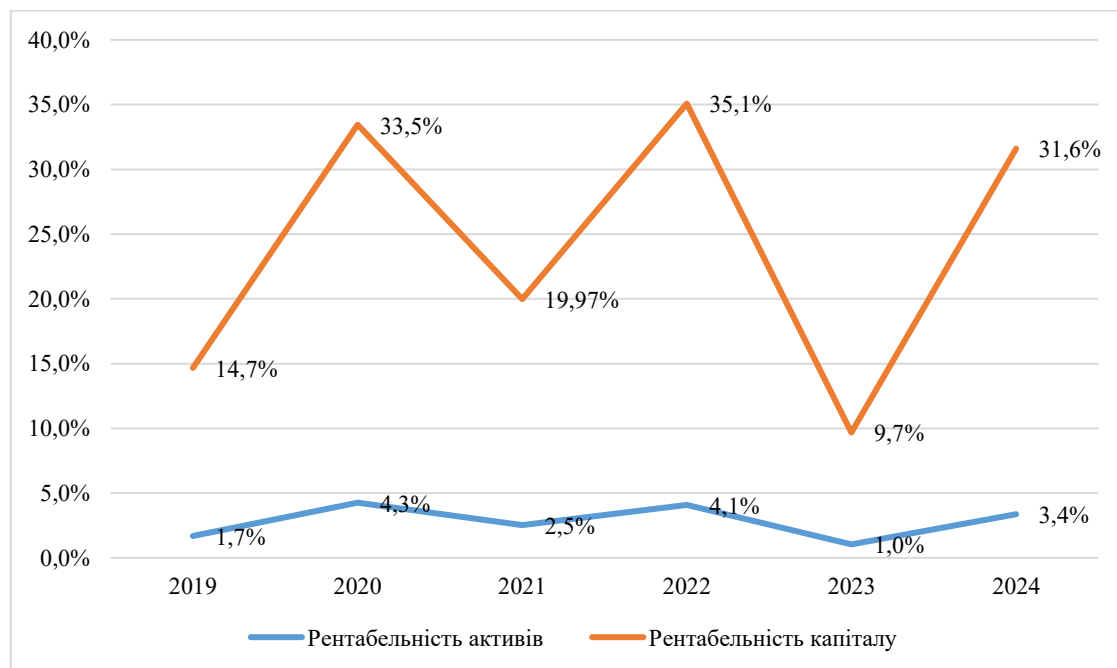

Рис. 2.8. Рентабельність банківського сектору, %

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Відповідно до рис. 2.8 аналіз рентабельності банківського сектору України за період 2019–2024 років свідчить про значні коливання в показниках рентабельності активів та капіталу, що пов'язано з різними економічними та фінансовими чинниками. У 2020 році спостерігалось різке збільшення рентабельності активів 4,3% та капіталу 33,5%, що було пов'язано з

відновленням економічної активності після спаду, викликаного пандемією COVID-19. У 2021 році рентабельність активів знизилася до 2,5%, але рентабельність капіталу залишалася відносно високою 19,97%. У 2022 році показники знову зросли, досягнувши 4,1% для активів та 35,1% для капіталу, що може бути наслідком адаптації банків до нових економічних реалій. Однак у 2023 році рентабельність активів різко впала до 1,0%, а рентабельність капіталу знизилася до 9,7%, що, ймовірно, є результатом економічних труднощів, спричинених військовими діями в країні. На 2024 рік рентабельність активів відновилася до 3,4%, а рентабельність капіталу знову зросла до 31,6%, що свідчить про поступове відновлення фінансової стабільності банківського сектору.

Отже, аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні свідчить про його значний вплив на стабільність національної економіки, попри виклики, що виникають в умовах змінної економічної ситуації та зовнішніх загроз. Банківська система продовжує виконувати важливу роль у мобілізації фінансових ресурсів для інвестицій та кредитування, що сприяє розвитку різних секторів економіки. Водночас, для забезпечення ефективної роботи банківського сектору необхідно вдосконалювати регуляторну політику, посилювати нагляд за банківськими установами та активно впроваджувати інноваційні фінансові технології.

2.2. Оцінка сучасного стану банківського кредитування в умовах розвитку економіки України

Оцінка сучасного стану банківського кредитування в Україні є важливою складовою аналізу фінансової системи країни, оскільки кредитування відіграє ключову роль у стимулюванні економічного зростання, підтримці підприємницької активності та забезпеченні потреб населення. В умовах економічної нестабільності, війни та змін на зовнішніх ринках, банківський сектор стикається з численними викликами, які впливають на доступність і

вартість кредитних ресурсів. Однак, банківське кредитування залишається важливим інструментом для підтримки відновлення економіки, тому аналіз його стану та тенденцій є необхідним для визначення перспектив розвитку та вдосконалення фінансової політики України [29, с. 406] .

Кредитування є основною діяльністю банківських установ, оскільки завдяки кредитним операціям банки отримують основний дохід. Тому перед комерційними банками стоїть завдання організувати кредитну діяльність так, щоб дохід від кредитування був максимальним, а ризики неповернення мінімальними. Обсяг банківських кредитів залежить від попиту на кредити з боку господарюючих суб'єктів та від пропозиції кредитних ресурсів з боку банків (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз обсягу банківських кредитів за 2019-2023 рр. млн грн

Роки	Надані кредити, млн грн	Кредити органам державної влади	Кредити суб'єктам господарювання	Кредити фізичним особам	Кредити небанківським фінансовим установам
2019	1118618	286	919054	196634	66
2020	1033539	4724	822020	206761	33
2021	963664	11545	752503	199556	60
2022	1065347	26973	795513	242633	288
2023	1036129	24809	801327	209944	48

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Відповідно до табл. 2.1 аналіз обсягу банківських кредитів за період 2019-2023 років показує певні зміни в структурі кредитування. Загальний обсяг наданих кредитів значно коливався, зокрема, зменшення кредитування у 2020 та 2021 роках було відзначено через економічну нестабільність і кризові явища, зокрема пандемію та війною в Україні. У 2020 році загальний обсяг кредитів знизився до 1033539 млн грн, порівняно з 1118618 млн грн у 2019 році.

Кредити органам державної влади та небанківським фінансовим установам мали незначну частку в загальному обсязі кредитування, однак їх обсяги помітно зросли в 2020-2022 роках, що може свідчити про зміни в політиці фінансування державних органів і розвитку альтернативних фінансових інструментів.

Кредити, надані суб'єктам господарювання, залишалися основним напрямом кредитування, при цьому їх обсяг залишався стабільним, хоча і спостерігалось незначне зниження в 2021 році. Також, відзначається зростання кредитування фізичних осіб, особливо в 2022 році, коли обсяг кредитів зріс до 242,6 млрд грн, що вказує на певне відновлення споживчого попиту на кредити.

Загалом, аналіз показує, що банківське кредитування продовжує виконувати важливу роль у підтримці економіки, але обсяг кредитування залежить від макроекономічних факторів, таких як політична стабільність, економічна ситуація та рівень інфляції. Зміна облікової ставки Національного банку України є ключовим інструментом монетарної політики, який безпосередньо впливає на економічну ситуацію в країні, зокрема на рівень залучення та кредитування коштів у банках. Підвищення або зниження облікової ставки регулює вартість кредитів, доступність фінансування для бізнесу та населення, а також стимулює чи стримує інвестиційні та споживчі витрати (рис. 2.9). Такий інструмент також служить важливим механізмом для контролю за рівнем інфляції та стабільністю національної валюти.

Відповідно до рис. 2.9 зміна облікової ставки Національного банку України є важливим інструментом монетарної політики, який істотно впливає на економічну ситуацію в країні, особливо в умовах війни. Аналіз динаміки облікової ставки з 2019 по 2023 роки показує значні коливання, що відображають адаптацію монетарної політики до змін у внутрішньому економічному середовищі та умовах глобальних криз. Зниження облікової ставки з 25% до 16% між 2022 та 2023 роками свідчить про спроби НБУ стимулювати економічну активність та підтримати банківське кредитування в умовах кризових ситуацій. Підвищення ставки до 22% у серпні 2023 року може бути відповіддю на загрози інфляції та девальвації національної валюти, що характерно для нестабільних економічних умов. Оскільки облікова ставка безпосередньо впливає на вартість кредитування та доступність фінансування для бізнесу та населення, її зміни стають важливим фактором для прогнозування економічної ситуації в країні та ефективності кредитної діяльності банків.

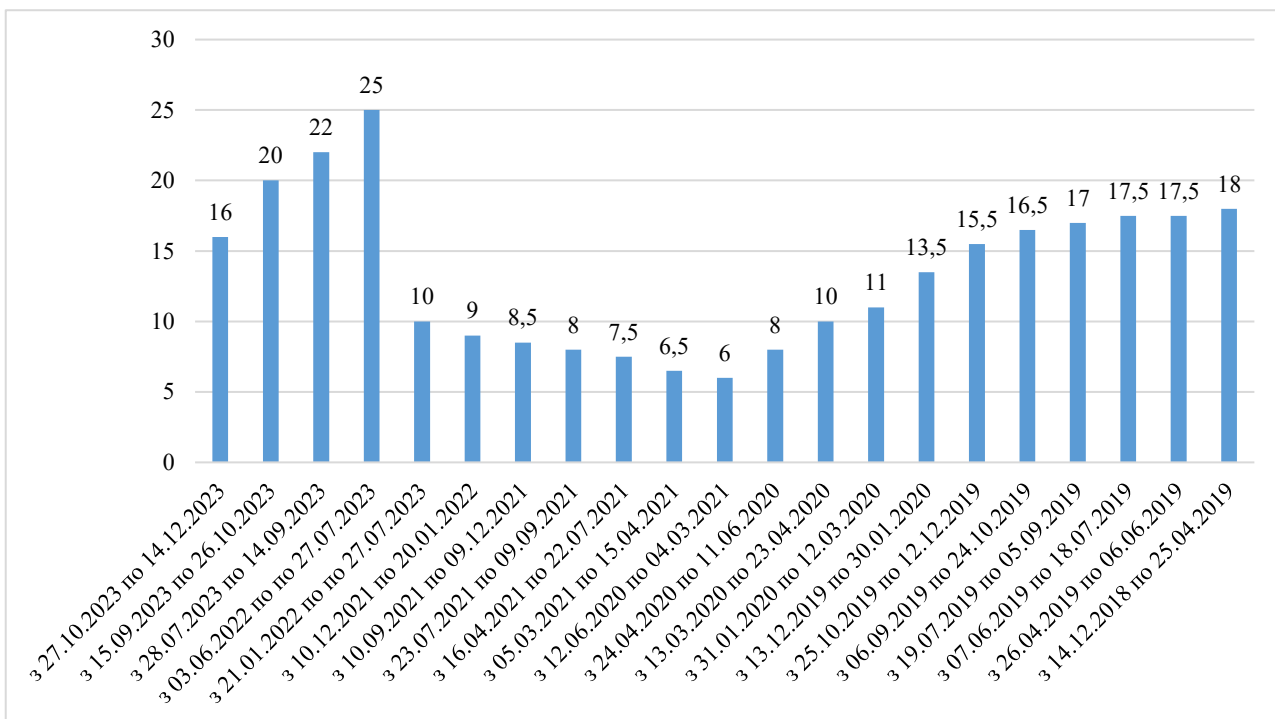

Рис. 2.9. Облікова ставка НБУ за 2019-2023 рр., %

Джерело: складено на основі даних НБУ [28].

Вплив макроекономічних факторів на банківське кредитування є важливим аспектом для розуміння динаміки кредитного ринку в Україні. Інфляція, рівень безробіття та зміни в обліковій ставці Національного банку мають безпосередній вплив на умови кредитування, доступність фінансування та рівень ризиків у банківському секторі (табл. 2.2). Зокрема, високий рівень інфляції може призвести до збільшення вартості кредитів і зниження їх доступності для позичальників, тоді як зміни в обліковій ставці НБУ напряму впливають на процентні ставки за кредитами. Рівень безробіття, в свою чергу, може позначитися на платоспроможності населення та здатності підприємств своєчасно виконувати зобов'язання, що впливає на ризики неповернення кредитів. Вплив макроекономічних факторів на банківське кредитування в умовах розвитку економіки України можна оцінити через кореляційний аналіз, що дозволяє визначити взаємозв'язки між цими показниками та динамікою кредитної діяльності (табл. 2.3).

Таблиця 2.2

**Вхідні дані для кореляційного та регресійного аналізу впливу
макроекономічних факторів на банківське кредитування за 2019-2023 рр.
млн. грн.**

Роки	Надані кредити, млн грн	Облікова ставка НБУ, %	Індекс інфляцій, %	Рівень безробіття, %	ВВП, млн грн	Індексів девальвації гривні відносно долару США
2019	1118618	17,50%	104%	8,60%	3974564	85,50%
2020	1033539	9%	105%	9,90%	4194102	119,40%
2021	963664	10%	110%	10,30%	5459574	96,50%
2022	1065347	25%	126,60%	21,10%	5191028	134,10%
2023	1036129	16%	105,10%	26%	6537825	103,90%

Джерело: складено на основі даних НБУ та Мінфін [6, 15, 16, 28, 34].

Відповідно до табл. 2.2 вплив макроекономічних факторів на банківське кредитування в Україні за 2019-2023 рр. свідчать про кілька важливих тенденцій. Облікова ставка НБУ має сильний вплив на обсяг наданих кредитів, зокрема підвищення ставки у 2022 році до 25% призвело до значного зменшення кредитування. З іншого боку, зниження облікової ставки у 2020-2021 роках підтримало кредитну активність, хоча зростання інфляції та девальвація гривні також створюють додаткові труднощі для банків, обмежуючи їх можливості для надання дешевих кредитів.

Інфляція, що досягла значного рівня у 2022 році, також негативно вплинула на кредитування, оскільки підвищення інфляційних очікувань зазвичай призводить до зростання ставок за кредитами. Водночас, підвищення рівня безробіття, зокрема в 2022-2023 роках, може обмежити попит на кредити з боку населення, оскільки зменшується здатність платити за позиками.

Зміни у ВВП вказують на певні позитивні тенденції у 2023 році, що співпало із відновленням деякої стабільності на кредитному ринку, проте девальвація гривні залишалася одним із негативних чинників, що впливає на кредитну активність, оскільки вона підвищує вартість кредитів у іноземній валюті. Загалом, вплив макроекономічних факторів на банківське кредитування

є комплексним, і зміни в цих показниках тісно пов'язані з кредитною політикою НБУ та економічною ситуацією в країні.

Таблиця 2.3

**Кореляційного аналізу впливу макроекономічних факторів на
банківське кредитування за 2019-2023 рр.**

	Надані кредити	Облікова ставка НБУ	Індекс інфляцій	Рівень безробіття	ВВП	Індексів девальвації гривні відносно долару США
Надані кредити	1					
Облікова ставка НБУ	0,5903368	1				
Індекс інфляцій	-0,000981	0,716310	1			
Рівень безробіття	-0,001415	0,539767	0,3723640	1		
ВВП	-0,484538	0,121205	0,1467050	0,81500595	1	
Індексів девальвації гривні відносно долару США	-0,066223	0,384045	0,7309474	0,42216449	0,092355	1

Джерело: складено на основі даних [6, 15, 16, 28, 34].

Відповідно до табл. 2.3 кореляційного аналізу впливу макроекономічних факторів на банківське кредитування в Україні за 2019-2023 рр. можна виділити кілька важливих тенденцій:

Спостерігається помітний позитивний зв'язок між обліковою ставкою НБУ та обсягом наданих кредитів (кореляція 0,590), відомо про те, що зростання облікової ставки, як правило, супроводжується збільшенням обсягу кредитування, що може бути зумовлено інфляційними очікуваннями та змінами в попиті на позиції.

Індекс інфляції має слабкий негативний зв'язок з наданими кредитами (-0,000981), свідчить про незначний вплив інфляції на кредитну діяльність, що може бути пов'язано з тим, що банкують інфляційні ризики підвищення ставок за кредитами, що знижує загальний попит на кредити.

Кореляція між рівнем безробіття та наданими кредитами є дуже низькою (-0,001415), що показує на дисплеї суттєвого впливу безробіття на кредитну активність, що можна свідчити про те, що інші макроекономічні фактори, такі як облікова ставка, мають значно більший вплив на рівень кредитування, ніж безробіття.

Існує слабка негативна кореляція між ВВП та обсягом наданих кредитів (-0,484538), що може вказувати на те, що економічне зростання не завжди підтримує зростання обсягу кредитування, далі банки можуть поставити під сумнів платоспроможність позичальників у певних секторах економіки навіть у умови зростання ВВП.

Кореляція між індексом девальвації гривні та наданими кредитами є дуже слабкою (-0,066223), що вказує на те, що зміни в курсі національних валют мало впливають на обсяг кредитування, ймовірно, через те, що кількість кредитів надано в національній валюті.

Загалом, кореляційний аналіз показує, що основним фактором, який впливає на обсяг наданих кредитів, є облікова ставка НБУ, тоді як інші макроекономічні показники, такі як інфляція, безробіття, ВВП та девальвація гривні, мають менший або незначний вплив на кредитування.

Регресійний аналіз макроекономічних факторів, таких як ВВП та курс національної валюти, є важливим інструментом для оцінки сучасного стану банківського кредитування в Україні. Враховуючи вплив економічних змін, зокрема коливань ВВП і курсу гривні, на фінансову стабільність та попит на кредити, регресійний аналіз дозволяє визначити їх кореляцію з обсягами наданих банками кредитів, що є важливим для прогнозування та прийняття рішень у банківській сфері в умовах динамічного розвитку економіки України (додаток А).

Для проведеного регресійного аналізу макроекономічних факторів, таких як ВВП та курс національної валюти, можна представити наступне рівняння регресії (2.1).

$$Y=703723.08+0,175X_1-255979.19X_2+0,086X_3+0,0279X_4+403365.50X_5 \quad (2.1)$$

де:

- Y — надані кредити,
- X_1 — облікова ставка НБУ,
- X_2 — індекс інфляції,
- X_3 — рівень безробіття,
- X_4 — ВВП,
- X_5 — індекс девальвації гривні відносно долара США.

За результатами проведеного регресійного аналізу, було отримано рівняння регресії, яке описує залежність обсягів банківського кредитування (Y) від макроекономічних факторів, зокрема ВВП, курсу національної валюти та інших економічних змінних. Згідно з результатами, коефіцієнт перетину Y (703723.08) вказує на базовий рівень кредитування за умов відсутності впливу цих факторів. Всі інші коефіцієнти свідчать про різний рівень впливу кожного фактору: зміна ВВП (X_1) на 1 одиницю збільшує кредитування на 0.175 одиниць, тоді як курс національної валюти (X_2) має від'ємний вплив, зменшуючи кредитування на 255979.19 одиниць при його зміні на 1 одиницю. Проте важливо зазначити, що хоча рівняння регресії надає математичне уявлення про вплив макроекономічних факторів на банківське кредитування, його практична значущість може бути обмеженою через недостатню кількість спостережень. Для подальшої перевірки та уточнення моделі необхідно здійснити додаткові дослідження, включаючи збільшення обсягу вибірки та перевірку на наявність інших важливих факторів, що можуть впливати на процес кредитування.

Банківське кредитування має значний вплив на розвиток економіки України, оскільки є важливим інструментом для забезпечення доступу підприємств та населення до фінансових ресурсів, що сприяє росту інвестицій, створенню робочих місць та розвитку інфраструктури. Завдяки кредитним ресурсам бізнес може реалізувати інвестиційні проекти, модернізувати виробництво та впроваджувати нові технології, що підвищує конкурентоспроможність національної економіки [26, с. 23].

Однак, ефективність банківського кредитування в Україні часто стримується високими процентними ставками, недостатньою довірою до банківської системи, а також політичною та економічною нестабільністю, що обмежує потенціал зростання кредитування. В умовах макроекономічної нестабільності важливою є роль державної політики в регулюванні банківського кредитування, що дозволить покращити доступ до фінансування для малих та середніх підприємств, а також підтримати довгострокові інвестиції в ключові галузі економіки [23, с. 86].

Роль фінансових технологій (FinTech) у розвитку банківського кредитування та економіки України є важливою та багатообіцяючою. FinTech включає в себе широкий спектр інноваційних технологій та платформ, які застосовуються для покращення фінансових послуг, зокрема в банківському кредитуванні. Зокрема, FinTech сприяє зниженню витрат на обробку кредитних заявок, забезпечує більш швидку та доступну оцінку кредитоспроможності, полегшує процес видачі кредитів, що в свою чергу підвищує доступність кредитних ресурсів для підприємств і фізичних осіб, що особливо важливо для розвитку малого та середнього бізнесу в Україні, де традиційне банківське кредитування є часто недоступним через високі вимоги до позичальників та високі процентні ставки [11, с. 14].

FinTech також сприяє більшій прозорості та ефективності банківського кредитування, впроваджуючи нові моделі кредитування, такі як краудфандинг, P2P-кредитування та цифрові кредити, що дозволяє зменшити залежність від традиційних банківських установ, створюючи конкуренцію на ринку кредитування та знижуючи ставки для кінцевих позичальників. В Україні, де цифровізація фінансових послуг ще знаходиться на етапі розвитку, застосування FinTech може сприяти значному покращенню доступу до фінансування, розвитку стартапів та малих підприємств, а також стимулюванню інвестицій у економіку країни. Окрім того, FinTech здатний підвищити рівень фінансової інклюзії, що є важливим фактором для зростання економіки України в умовах глобалізації та цифрової трансформації [20].

Нові моделі кредитування, що включають інноваційні фінансові технології, відіграють ключову роль у трансформації сучасного стану банківського кредитування та забезпечують розвиток економіки України в умовах глобальних змін та цифровізації, а саме:

1) P2P-кредитування (Peer-to-Peer) є однією з основних інновацій у сфері фінансових технологій, що дозволяє фізичним особам і підприємствам одночасно взаємодіяти без посередників, таких як банки. Peer-to-Peer працює через спеціалізовані онлайн-платформи, на яких кредитори можуть нараховувати кошти позичальникам, а позичальники – утримувати фінансування. В Україні P2P-кредитування вже розвивається, завдяки зростанню цифрової грамотності серед населення та спрощенню процесу доступу до фінансів для малих і середніх підприємств. Основні переваги P2P-кредитування включають:

- зниження витрат на кредитування за рахунок кількох банківських посередників;
- швидкість процесу - кредити можуть бути надані протягом кількох днів за допомогою автоматизованих платформ;
- доступність для нових клієнтів, які не можуть отримати кредит у традиційних фінансових установах через високі вимоги або спостерігається кредитної історії [41].

Для розвитку економіки України це має велике значення, знижує бар'єри для малих підприємств і стартапів, надаючи їм доступ до більш дешевих та швидких фінансових ресурсів. Крім того, P2P-платформа створює нові можливості для інвесторів, які можуть диверсифікувати свої портфелі через кредити.

2) Блокчейн-технологія, що лежить на основі криптовалют, також знайшла своє застосування в банківському кредитуванні, забезпечуючи високий рівень безпеки та прозорості операцій. Завдяки використанню дистрибутивних реєстрів усі транзакції, включаючи кредити, можуть бути зафіксовані та перевірені на блокчейн-платформах, що значно зменшує можливості для

шахрайства та зловживання. Основні переваги кредитування на основі блокчейну:

- прозорість і безпека - усі операції записуються в незмінний реєстр, що неможливе для підробки даних;
- зниження витрат на адміністрування і перевірку кредитних операцій шляхом автоматизації через смарт-контракти;
- технологія дозволяє зменшити бар'єри для міжнародного кредитування, що важливо для України, зокрема для малого та середнього бізнесу, який хоче залучити інвестиції з-за кордону [30, с. 109].

Блокчейн-технології можуть стати потужним інструментом для розвитку економіки України, крім того, він дозволяє спростити процес кредитування, знизити витрати для фінансових установ і підвищити доступність кредитів для підприємств, а також забезпечити кращий контроль за кредитними операціями.

3) Кредитування під заставу криптовалют — це новий, але швидко зростаючий сегмент фінансових технологій [14, с. 78]. Платформи, які надають кредити під заставу криптовалюти, забезпечуючи користувачам отримувати кредит, надаючи свої цифрові активи (як правило, біткойни або ефіріум) у якості забезпечення. Такі кредити можуть бути використані для різних цілей, від фінансування бізнесу до особистих потреб. Основні переваги кредитування під заставу криптовалют:

- можливість отримати фінансування без необхідності продажу криптовалюти, позичальники можуть зберегти свої цифрові активи, поки користуються кредитом;
- кредити видаються значно швидше, потім не потрібно проходити через тривалі перевірки, які характерні для традиційних банків.
- доступність для криптоактивістів, які мають велику кількість криптовалют, це дає можливість використовувати їх як активи для отримання фінансування [17, с. 91].

В Україні розвиток цього сегменту може допомогти зменшити фінансові бар'єри для інвесторів у криптовалютному секторі та для тих, хто володіє

криптовалютами, але не бажає їх продавати для отримання коштів. Таке кредитування може сприяти розвитку інноваційних технологій і бізнесу в країні, стимулюючи економіку та відкриваючи нові можливості для інвесторів.

Отже, оцінка сучасного стану банківського кредитування в умовах розвитку економіки України свідчить про наявність як позитивних, так і негативних аспектів. З одного боку, система банківського кредитування сприяє економічному зростанню, забезпечуючи підприємства та населення необхідними фінансовими ресурсами для реалізації бізнес-проектів та споживчих потреб. З іншого боку, високі процентні ставки, обмежений доступ до кредитів для малого та середнього бізнесу, а також макроекономічна нестабільність є стримуючими факторами для ефективного розвитку кредитного ринку. Окрім того, вплив банківської системи на економіку обмежується недостатньою довірою до фінансових установ та недосконалою регуляцією, що потребує подальших реформ для підвищення доступності та ефективності кредитування в Україні.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Перспективи розвитку банківського кредитування в Україні безпосередньо пов'язані з потребами економіки в стабільних фінансових ресурсах для стимулювання росту бізнесу та забезпечення соціальних ініціатив. В умовах глобалізаційних викликів та економічних трансформацій, банківський сектор має потенціал для підтримки інвестицій, розвитку інфраструктури та сприяння фінансовій стабільності через вдосконалення механізмів кредитування. Однак для досягнення значного впливу на економічний розвиток необхідні подальші реформи в регулюванні, адаптація до нових фінансових технологій та розширення доступу до кредитних ресурсів для малого та середнього бізнесу [24, с169].

Розвиток банківського кредитування є одним з ключових факторів економічного зростання будь-якої країни, в тому числі та України. Однак, на шляху цього розвитку існують певні перешкоди, які гальмують процес кредитування та негативно впливають на економіку в цілому. Основні перешкоди розвитку банківського кредитування в Україні подано на рис. 3.1.

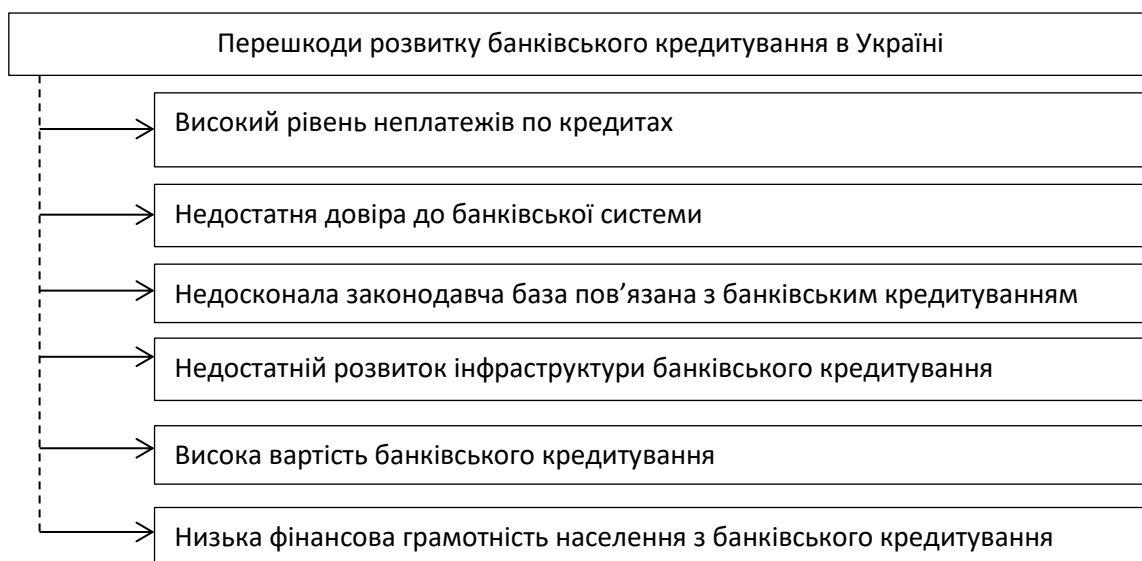

Рис. 3.1 Перешкоди розвитку банківського кредитування в Україні

Джерело: складено автором.

Однією з основних причин високого рівня неплатежів є економічна нестабільність, яка характерна для України в умовах глобальної кризи та політичних змін. Низький рівень доходів населення, а також високий рівень безробіття, створюють фінансові труднощі для багатьох громадян та підприємств, які не в змозі оплачувати зобов'язання перед кредиторами. Недосконала система правосуддя, зокрема, складність та тривалість процесів стягнення боргів, а також не покращилася поганому боргу. В результаті банки стикаються з підвищеними ризиками, що змушує їх підвищувати процентні ставки та обмежувати доступ до кредитів для більш широких верств населення.

За останні десятиліття Україна пережила кілька значних фінансових криз, які спричинили втрату довіри населення до банківської системи. Крім того, не всі банки демонструють прозорість у своїй діяльності, що лише поглиблює цей дефіцит довіри. Кризові явища, такі як банкрутства деяких фінансових установ, а також випадки шахрайства, залишили слід у свідомості громадян, що використовують їх від вкладів та взяття кредитів, що негативно позначається на попиті на банківські послуги та ускладнює банкам процес залучення депозитів, обмежуючи їх фінансові ресурси для кредитування.

Застарілі норми законодавства та нестабільність у фінансовому регулюванні також стають серйозними перешкодами для розвитку банківського кредитування в Україні. Невизначеність щодо регулювання нових фінансових інструментів, таких як цифрові валюти або кредитування за допомогою фінансових технологій (FinTech), створює додаткові труднощі для банків у пошуку та впровадженні нових способів залучення клієнтів. Відсутність чітких норм та правил дозволяє юридичним ризикам і витратам на ведення бізнесу, після чого банки змушені інвестувати в юридичну та технічну підготовку, щоб відповідати вимогам нормативних актів.

Український ринок кредитування розроблений від недостатнього розвитку інфраструктури, що ускладнює також процеси оцінки кредитоспроможності позичальників. Відсутність єдиного кредитного реєстру, де банківські установи могли б швидко перевірити фінансову історію клієнтів, додаткові ризики для

кредиторів. Крім того, недорозвинена система забезпечення кредитів не дозволяє ефективно контролювати ризики за невиключеними позиками, що відбувається, коли банки не можуть забезпечити прозорість та точність у процесі прийняття рішень щодо видачі кредитів, що негативно впливає на їхню діяльність.

Висока вартість кредитів є однією з основних причин, через які бізнес і населення не користуються банківськими кредитами на повну потужність, це відбувається через високі облікові ставки НБУ, а також через значні операційні витрати банків, пов'язані з веденням бізнесу в умовах високих ризиків. Високий рівень неплатежів також збільшує витрати банків на стягнення заборгованості. Усі ці фактори сприяють підвищенню процентних ставок, що робить кредити менш доступними для підприємств та громадян, що, у свою чергу, до зниження попиту на кредитні послуги та обмежує можливості банків для підтримки економічного росту.

Низький рівень фінансової грамотності серед українців є ще причиною проблеми у банківському кредитуванні. Багато громадян недостатньо ознайомлені з банківськими продуктами та послугами, що ускладнює процес вибору найбільш вигідних умов кредитування. Відсутність інформації про реальні витрати на кредити, такі як комісії та ставки, може призвести до необдуманих рішень, що призвели до ризику неплатежів та фінансових труднощів, що також знижує загальний попит на кредитні продукти та знижує витрати на ринок фінансових послуг.

Перешкоди в банківському кредитуванні мають значний вплив на економіку України. Обмежений доступ до фінансування знижує інвестиційну активність, що гальмує економічне зростання та не дозволяє підприємствам модернізуватися та розвиватися. Висока вартість кредитів та бюрократичні бар'єри призводять до зростання тіньової економіки, де бізнеси намагаються уникнути складнощів з офіційним кредитуванням. Крім того, обмежений доступ до фінансування для населення з низькими доходами сприяє зростанню соціальної нерівності, що погіршує рівень життя багатьох громадян. Всі ці фактори разом знижують конкурентоспроможність українських підприємств,

оскільки їм важко отримати необхідні ресурси для розвитку та виходу на міжнародні ринки.

Розвиток банківського кредитування є одним з найважливіших факторів економічного зростання. Незважаючи на існуючі перешкоди, українська банківська система має значний потенціал для розвитку. Пропонуємо розглянути перспективні напрямки розвитку банківського кредитування та їхній вплив на економіку країни:

1) Перспективні напрямки розвитку банківського кредитування в Україні включають активну цифрову трансформацію банківської системи, що значно підвищує доступність та ефективність кредитних послуг. Одним із основних аспектів є розвиток мобільного банкінгу, що дозволяє клієнтам отримувати кредити та управляти фінансами через мобільні додатки. Інтернет-банкінг, у свою чергу, відкриває можливість для розширення спектру банківських послуг, доступних онлайн, що забезпечує більшу зручність для користувачів і зменшує потребу в особистих візитах до відділу. Блокчейн-технології також здатні забезпечити високий рівень безпеки та прозорості транзакцій, що підвищить довіру до фінансових установ та спростить процеси кредитування. Штучний інтелект, використовуючи великі дані, дозволяє автоматизувати процеси оцінки кредитоспроможності, а також створювати персоналізовані кредитні пропозиції, які зроблять отримання кредитів більш доступними та вигідними для клієнтів.

2) Одним із ключових напрямків є розширення доступу до фінансування для різних верств населення та малих підприємств. Мікрокредитування змінює важливу роль у наданні невеликих позик фізичним особам та малим підприємствам, що сприяє розвитку малого бізнесу та стимулює споживчий попит. Кредитування аграрного сектору має стратегічне значення для розвитку сільського господарства, що є сектором економіки України. Спеціалізовані кредитні програми для аграріїв можуть залучати фінансування для покращення інфраструктури, придбання техніки та розвитку нових технологій у сільському господарстві. Крім того, кредитування інноваційних

проектів підтримує розвиток стартапів та технологічних компаній, що є фактором виробництва для модернізації економіки країни.

3) Партнерство з державою є великим аспектом розвитку банківського кредитування в Україні. Програми державної підтримки, включаючи кредитування під державні гарантії та субсидування процентних ставок, можуть значно знизити фінансові ризики для позичальників та сприяють залученню інвестицій. Співпраця з державними установами у розробці інструментів підтримки бізнесу та населення може забезпечити більш ефективне використання бюджетних ресурсів та покращити доступ до фінансування для ключових секторів економіки, що дозволить створити сприятливі умови для розвитку підприємництва та підвищення економічної стабільності.

4) Розвиток зеленого кредитування є прогресом у зусиллях України щодо сталого розвитку та охорони навколишнього середовища. Банки можуть надавати фінансування для екологічних проектів, таких як відновлена енергетика, енергоефективні технології та екологічно чисте виробництво - це не тільки сприяти зменшенню екологічного впливу, але й створити нові можливості для економічного зростання. Зелене кредитування допоможе Україні виконати зобов'язання партнерів щодо зміни клімату, а також підвищити інвестиційну привабливість країни для міжнародних громадян, які підтримують екологічно чисті ініціативи.

Розвиток банківського кредитування має важливий вплив на економіку України, оскільки забезпечує підприємства необхідними фінансовими ресурсами для реалізації інвестиційних проектів, розширення виробничих потужностей та впровадження нових технологій. Завдяки доступу до кредитів підприємства можуть не тільки модернізувати свою інфраструктуру, але й розширювати виробництво, що сприяє загальному економічному зростанню, що дозволяє підвищувати продуктивність праці, створювати нові робочі місця та покращувати добробут населення, що має безпосередній вплив на національну економіку.

Одним з важливих аспектів розвитку банківського кредитування є підвищення конкурентоспроможності української економіки. Оскільки підприємства отримують доступ до кредитних ресурсів, вони можуть інвестувати в модернізацію своїх виробництв, впроваджувати інноваційні технології, підвищуючи ефективність своєї діяльності, що дозволяє підприємствам не лише покращувати якість продукції, але й знижувати витрати, що дає їм змогу конкурувати на міжнародних ринках. Водночас, покращення конкурентоспроможності підприємств сприяє загальному розвитку економіки країни.

Збільшення доходів населення є ще одним позитивним ефектом від розвитку банківського кредитування. Кредити, надані малим та середнім підприємствам, дозволяють розширювати бізнес та створювати нові робочі місця, що в свою чергу призводить до зростання доходів громадян. Відтак, кредити для підприємств сприяють розвитку соціальної сфери, поліпшують рівень життя населення та допомагають вирішувати проблеми зайнятості. Таке економічне зростання має довгостроковий вплив на покращення соціальних стандартів у країні.

Розвиток банківського кредитування також сприяє зміцненню фінансової системи України. Залучення додаткових фінансових ресурсів через кредити підвищує стабільність банківської системи, оскільки активізує потоки коштів між банками та позичальниками, що в свою чергу, знижує ризики банкрутства фінансових установ, створює передумови для розвитку нових фінансових інструментів та посилює довіру до банківської системи. У результаті, фінансова система країни стає більш стійкою до зовнішніх та внутрішніх економічних шоків.

Розвиток банківського кредитування має важливе значення для покращення інвестиційного клімату в Україні. Створення сприятливих умов для банків та бізнесу допомагає залучати іноземні інвестиції, що є важливим чинником для економічного розвитку країни. Оскільки інвестори шукають стабільні та прозорі ринки для своїх капіталовкладень, розвиток доступного

кредитування створює додаткові стимули для іноземних компаній. Відтак, зростаюча довіра до українського фінансового сектору та банківської системи підвищує інвестиційну привабливість країни на міжнародній арені.

Отже, перспективи розвитку банківського кредитування в Україні є важливим чинником для стимулювання економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та покращення інвестиційного клімату. Впровадження цифрових технологій, розвиток мікрокредитування, а також підтримка інноваційних проектів дозволять зменшити бар'єри для бізнесу та населення в отриманні кредитів, що сприятиме розширенню виробництва, створенню нових робочих місць та збільшенню доходів громадян. Однак для ефективної реалізації цих перспектив необхідно продовжувати реформування банківської системи, вдосконалення законодавчої бази та забезпечення належного рівня фінансової грамотності серед населення.

ВИСНОВКИ

Провівши дослідження банківського кредитування в сучасних умовах розвитку економіки України, дійшли наступних висновків:

Банківське кредитування є ключовим механізмом фінансової системи, що забезпечує ефективний перерозподіл капіталу між економічними суб'єктами. Його сутність полягає у наданні грошових коштів у тимчасове користування на умовах зворотності, платності та строковості, що сприяє підтримці ліквідності, інвестиційної активності та розвитку підприємництва. Важливість банківського кредитування для економіки проявляється у його здатності стимулювати зростання виробництва, підвищувати зайнятість, покращувати добробут населення та створювати передумови для макроекономічної стабільності. Таким чином, банківське кредитування є не лише важливим фінансовим інструментом, але й основою сталого економічного розвитку.

Методичні засади здійснення банківського кредитування в Україні базуються на чітких правилах та процедурах, що визначають порядок надання, обслуговування та погашення кредитів. Вони включають вимоги щодо оцінки кредитоспроможності позичальників, дотримання законодавчих норм та стандартів, а також забезпечення прозорості та справедливості умов кредитування. Основою методики є забезпечення фінансової стабільності банківської системи, захист прав споживачів та попередження фінансових ризиків. Правильне застосування засад дозволяє покращити ефективність кредитування, забезпечити розвиток економіки та створити умови для сталого зростання банківського сектору в Україні.

Аналіз динаміки діяльності банківського сектору в Україні свідчить про його значний вплив на стабільність національної економіки, попри виклики, що виникають в умовах змінної економічної ситуації та зовнішніх загроз. Банківська система продовжує виконувати важливу роль у мобілізації фінансових ресурсів для інвестицій та кредитування, що сприяє розвитку різних секторів економіки.

Водночас, для забезпечення ефективної роботи банківського сектору необхідно вдосконалювати регуляторну політику, посилювати нагляд за банківськими установами та активно впроваджувати інноваційні фінансові технології.

Оцінка сучасного стану банківського кредитування в умовах розвитку економіки України свідчить про наявність як позитивних, так і негативних аспектів. З одного боку, система банківського кредитування сприяє економічному зростанню, забезпечуючи підприємства та населення необхідними фінансовими ресурсами для реалізації бізнес-проектів та споживчих потреб. З іншого боку, високі процентні ставки, обмежений доступ до кредитів для малого та середнього бізнесу, а також макроекономічна нестабільність є стримуючими факторами для ефективного розвитку кредитного ринку. Окрім того, вплив банківської системи на економіку обмежується недостатньою довірою до фінансових установ та недосконалою регуляцією, що потребує подальших реформ для підвищення доступності та ефективності кредитування в Україні.

Перспективи розвитку банківського кредитування в Україні є важливим чинником для стимулювання економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та покращення інвестиційного клімату. Впровадження цифрових технологій, розвиток мікрокредитування, а також підтримка інноваційних проектів дозволять зменшити бар'єри для бізнесу та населення в отриманні кредитів, що сприятиме розширенню виробництва, створенню нових робочих місць та збільшенню доходів громадян. Однак для ефективної реалізації цих перспектив необхідно продовжувати реформування банківської системи, вдосконалення законодавчої бази та забезпечення належного рівня фінансової грамотності серед населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аврамчук Л.А., Заквацький А.П. Вплив пандемії на стан банківського кредитування в Україні. *Scientific collection Interconf*. 2021. № 47: URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/download/10555/9914>(дата звернення: 20.11.2024).
2. Антипенко Н.В., Пироженко Ю.В. Проблеми банківського кредитування в Україні. *Збірник наукових праць*. 2020. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/3273> (дата звернення: 20.11.2024).
3. Банківська система : підручник / М. Крупка, Є. Андрущак, Н. Пайтра та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
4. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад. : О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
5. Белова І. В. Дослідження грошово-кредитного ринку: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2020. 147 с.
6. ВВП. *Мінфін*.URL. <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (дата звернення: 20.11.2024).
7. Версаль Н. І. Теорія кредиту : навчальний посібник. К. : ВД «КиєвоМогилянська академія», 2019. 483 с.
8. Владичин У. В. Банківське кредитування : навч. посіб. / за ред. д. е. н., проф. С. К. Реверчука. Київ : Вид-во «Атіка», 2019. 355 с.
9. Гасій О.В., Клименко В.І. Стан та перспективні вектори розвитку банківської кредитної діяльності в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. No1. URL: <http://ojs.dsau.dp.ua/index.php/efektyvna-ekonomika/article/view/2296> (дата звернення: 20.11.2024).

10. Гладчук О.М., Ткачук І.Я., Харабара В.М. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
11. Гудзь О. Банківське кредитування інноваційного розвитку підприємств: можливості та ризики. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2019. № 1 (27), С. 12-19.
12. Жежерун Ю.В. Банківське кредитування фізичних осіб в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Фінансовий простір*. 2019. № 2(34). С. 41–50.
13. Загинайло Ю. Р., Дорошенко О. Г. Роль кредиту в розвитку економіки України. *Modern Economics*. 2020. № 22. С. 18-23.
14. Іванчук Н.В. Гроші та кредит: навч.посіб. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
15. Індекс інфляції. *Мінфін*.URL. <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/> (дата звернення: 20.11.2024).
16. Індексів девальвації гривні відносно долару США. *Мінфін*.URL. <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/credit/> (дата звернення: 20.11.2024).
17. Колодізев О. М., Рац О. М., Киркач С. М., Азізова К. М. Банківська справа : навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 347 с.
18. Кредити. *Мінфін*.URL. <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/credit/> (дата звернення: 20.11.2024).
19. Кремень В. М., Кремень О. І., Гуляєва Л. П. Роль банківського кредитування у розвитку економіки України. *Проблеми економіки*. № 3 (45), 2020. С. 176-183.
20. Крупка М., Ванькович Д., Кульчицький М. Банківське кредитування пріоритетних галузей економіки в механізмі реалізації фінансової політики України. *Економіка та суспільство*, 2024. №60.URL. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-21> (дата звернення: 20.11.2024).

21. Кугляр А. А. Особливості банківського кредитування в період воєнного стану в Україні. *Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України* : матеріали студентської науково-теоретичної конференції, м. Миколаїв, 2023 р. С. 121-124.
22. Матусова О., Андрєєва В. Диджиталізація кредитування малого та середнього бізнесу. *Вісник Київського національного торгово-економічного університету*. 2022. №1. С. 118-131.
23. Мікуляк К. А., Кугляр А. А. Сучасний стан банківського кредитування в Україні. *Modern Economics*. 2023. № 38(2023). С. 84-89.
24. Мульська О., Руцишин Н. Удосконалення механізму банківського кредитування у контексті регулювання фінансовоекономічний дисбалансів в Україні. *Світ фінансів*. 2020. № 4(65). С. 168-182.
25. Мурашківська І., Барилко А. Теоретичні положення здійснення банківського кредитування домогосподарств. *Проблеми і перспективи економіки та управління*, 2023. №4 (36), С. 325–337.
26. Нікольчук Ю., Шевчук А. Сучасний стан банківського кредитування в Україні. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2024. №332(4), С. 22-29.
27. Островська Н.С. Кредит: сутність, принципи та функції. *Причорноморські економічні студії*. 2021. № 64. С. 134-140.
28. Офіційний сайт Національного банку України. URL. <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 20.11.2024).
29. Охрименко І., Білошапка В. Вплив банківського кредитування на економічний України: реалії та перспективи на тлі війни. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Економіка»). 2022. № 6(8). с. 405-423.
30. Попело О. В. Розвиток цифрових інновацій на ринку кредитних послуг України. *Бізнес Інформ*. 2023. № 3. С. 108–114.
31. Про банки і банківську діяльність Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 20.11.2024).

32. Про споживче кредитування Закон України; Паспорт від 15.11.2016 № 1734-VIII. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text> (дата звернення: 20.11.2024).
33. Про фінансові послуги та фінансові компанії Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (дата звернення: 20.11.2024).
34. Рівень безробіття. *Мінфін*. URL. <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/> (дата звернення: 20.11.2024).
35. Рошило В.І. Банківське кредитування в Україні : сучасний стан, проблеми та шляхи розв'язання. *Інфраструктура ринку*. Випуск 54. 2021. С. 221-228.
36. Рошило В.І. Банківське кредитування в Україні : сучасний стан, проблеми та шляхи розв'язання. *Інфраструктура ринку*. Випуск 54. 2021. С. 221-228.
37. Світлична В. Ю., Гроші і кредит: підручник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.
38. Сулима, М., Шавурська Л. Сучасний стан та перспективи розвитку банківського кредитування в Україні. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*, 2024. №3(2). URL. <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2024-3-2-10> (дата звернення: 20.11.2024).
39. Цивільний кодекс України Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.11.2024).
40. Щетинін А. І. Гроші та кредит: навч.посіб. Д: Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.
41. Harshwardhan Mittall. The Lending Revolution: How Digitization Is Changing The Landscape Of Traditional Credit. URL: <https://www.goyubi.com/blog/the-lending-revolution-howdigitization-is-changing-the-landscape-of-traditional-credit/> (дата звернення: 20.11.2024).

42. World Development Indicators | DataBank. DataBank | The World Bank.
URL: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators> (date of access: 15.05.2024).

ДОДАТКИ

Регресійний аналіз банківського кредитування

ПІДСУМКИ

<i>Регресійна статистика</i>	
Множинний R	1
R-квадрат	1
Нормований R-квадрат	65535
Стандартна помилка	0
Спостереження	4

Дисперсійний аналіз

	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Значення F</i>
Регресія	5	5586318207	1117263641	#ЧИСЛО!	#ЧИСЛО!
Залишок	0	0	65535		
Всього	5	5586318207			

	<i>Коефіцієнти</i>	<i>Стандартна помилка</i>	<i>t-статистика</i>	<i>P-Значення</i>	<i>Нижнє 95%</i>	<i>Верхнє 95%</i>	<i>Нижнє 95,0%</i>	<i>Верхнє 95,0%</i>
Y-перетин	703723,086	0	65535	#ЧИСЛО!	#ЗНАЧ!	#ЗНАЧ!	703723,086	703723,086
	0,175	0	65535	#ЧИСЛО!	0	0	0	0
	1,04	-255979,19	65535	#ЧИСЛО!	-255979,19	-255979,19	-255979,19	-255979,19
	0,086	0	65535	#ЧИСЛО!	0	0	0	0
	3974564	0,02789051	65535	#ЧИСЛО!	0,02789051	0,02789051	0,02789051	0,02789051
	0,855	403365,509	65535	#ЧИСЛО!	403365,509	403365,509	403365,509	403365,509